

Déli Hírlap

Redacția și administrația:
TIMIȘOARA, I. Piața Brătianu No. 3.
Telefon: 28—10

GAZETA MAGHIARILOR
DIN BANAT

Nr. cererii de insc. in Reg. publ. per. 934/1938
Trib. Timișoara
Redactor resp. Dr. VARNAY ELEMER

Az igazi utmutatás

A világ legnagyobb templomában a világeszténység élő lelkiismerete, XII. Pius pápa a modern lelkiség nagy megpróbáltatásainak legnagyobbjáról: az igazság és béke kereséséről.

Kényszerű divat manapság lelki válságról beszél. Kényszerű, de szükséges. A dolgok legmélyén ezt látjuk s a nagy mulasztások helyrehozásakor ez a legsúlyosabb probléma.

Közös vonása minden nemzeti sorsfordulónak vagy nemzetközi feszültségnek a lelki válság megállapítása és hangoztatása. Mint minden ember, úgy a népek is kétféleképp vannak a lelkiség értékelésével, a béke és igazság keresésével: vagy hisznek benne, vagy csak másokkal igyekezzenek elhitetni azt. Így is, úgy is sok szó esik békéről és igazságosságról. Akik hisznek benne, aggódva fordulnak sorsuk alakulása felé, akik pedig tagadják a lelkiség szociális és nemzetközi létjogát, igyekeznek a lelki válságot gazdasági, geopolitikai, kapitalisztikus vagy éppen totális kinövésnek elkeresztelni.

A lélek szemével nézők tudják, hol a baj. És érzik, hogy a lelki válság nem valami divatos szólam, hanem megrendítő valóság. A történelmet nemcsak gazdasági erők, ipari érdekeltiségek és etnográfiai görbék irányítják, hanem elsősorban a lélek formálja.

Ezeréves népeket ez a lélek tart fenn s ez a lélek örökdió, hogy a lappangó, legyűrt faji hibák virulenciába ne jussanak. Ez a lélek szabja meg a népek politikai és erkölcsi menetrendjét. A szállítmány lehet diplomáciai gyorsáru vagy teheráru, vas, szén, arany, hus és vér, a szállító azonban maga a népek lelkisége. A szemünk előtt lepergő események sorsforduló alkalmával lelki egységükben és frissességükben van. Benne van az erő, mely lesújt az árulóra és rombolóra. Benne van a kard: megvédeni az országot, a hazát. Benne van az életet formáló vallásosság és az Egyház iránti hűség. Benne van a türelem más fajok iránt és benne van saját faji tulajdonságainak megbecsülése és korszerű fejlesztése.

Ahol ez hiányzik, ott rémlik elő a lelki válság a maga borzalmas távlatával. Csak a mummiák fepatogzó, kicserzett bőre mögül kísérte-tiesen elővillanó csontok fehérsége kelthet háborzongató ijedelmet a szemlélő előtt, mint korunk lelkiségének az igazság és béke álcái mögül előtűnő önzése és lelki sivársága.

Az emberiség lelkiismerete szólalt meg XII. Pius ajkain, amikor a feltámadás reggelén a halálba rohanó önzés és nyugtalanság körözött a beszélt. Pedig az idő sürget. A béke és igazság drága kincs és minden perc késés végzetes lehet.

Opus justitiae, pax. A béke az igazság műve. Ez a pápa jelmondata és husvétii beszédének ez a jelmondata az alapléte. Mint ahogy nem lehet béke rend nélkül, mondotta XII. Pius, épp úgy nem lehet rend igazságosság nélkül sem. Valóban nem is lehet szó arról, — folytatja, — hogy nyugalom és rend, vagyis béke legyen, amikor gyakorta ugyanannak a földnek a fiait izzó párt és érdekellentétek választják el; amikor annyi embernek nincs munkája és megélhetése, ami sajnos, a felforgató tanok és szervezetek könnyű zsákmányává teszi ezeket. De nem lehet béke akkor sem, ha sajnos, gyakorta, nemzetek között is hiányzik az a kölcsönös megértés, amely egyedül segítheti a népeket a polgári haladás ragyogó útján; ha az ünnepélyesen aláírt egyezmények és az adott szó elvesztették azt a biztonságukat és értéküket, amely nélkül napról-napra megvalósíthatatlanabbá válik az anyagi és lelki leszerelés.

A kultürembert és a hívő lelket tépve ki- nozza az a szomorú jelenség, hogy a műveltségi és technikai haladás dacára mennyire eltávolod- nak népek és fajok egymástól. Nem lehet tagad- ni, hogy a gyors és közlekedési eszközök szinte még a fizikai határokat is jelentéktelenné teszik

Roosevelt a béke biztosítására hivta fel Olaszországot és Németországot

Nyílt kérdést intéz a két ország kormányához, hogy hajlandó-e biztosítékot adni arra, hogy bizonyos országokat nem támadnak meg

Tízéves kölcsönös megnemtámadási egyezményt ajánl

Washingtonból jelentik: Franklin Roosevelt, az Egyesült Államok elnöke péntek éjszaka hosszú táviratot intézett Hitler német kancellár- hoz és Mussolini olasz miniszterelnökhöz és kö- zölte, hogy a táviratok tartalmát az angol és a francia kormányokkal is ismertette. Hangsúlyoz- ta továbbá, hogy a felhívást minden külső be- folyástól mentesen intézi a német és az olasz nép vezéreire. A távirat a következőket tartal- mazta:

— Az események menete, úgy látszik, fel- idézte a fegyverekkel való fenyegetést. Ha egy új konfliktus törne ki, úgy elkerülhetetlennek látszik, hogy a világ egy nagy része elpusztul- jon és ezt valamennyien megzenvednénk. Nem akarom hinni, hogy a világ ilyen sorsra lenne ítélve. Meg kell mentenünk a népeket az őket fenyegető katasztrófától.

Három európai és egy afrikai ország már megérte függetlenségének halálát és makacsul tartják magukat azok a hírek, a melyek szerint más államok ellen is ilyen cse- lekényeket terveznek. Ön többször hangsúlyoz- ta, hogy nem akar háborút és nem akar háborút másokra sem kényszeríteni. Nem az önzés, vagy a félelem, sem pedig a gyengeség készítetett en- gem e felhívás közzétételére. Meggyőződésem, hogy

a nemzetközi életben felmerült problémák valamennyit meg lehet oldani a zök asz- tal mellett,

ehhez azonban feltétlenül szükséges, hogy mind- egyik fél jóhiszeműen kezdje meg a tárgyaláso- kat azzal, hogy számára megfelelő elintézés vá- látható meg. Minden nemzetnek nyilatkozatot kell kaptania az egyes kormányok politikai szán- dékairól és ez esetben jelentős lépéssel haladtunk a világbéke megvalósítása felé.

— Hajlandó-e Ön biztosítékot nyújtani arra nézve, hogy fegyveres erőt nem fogják előzönl- eni a következő országokat: Finnország, Észtor- szági, Lettország, Svédország, Litvánia, Norvé- gia, Dánia, Németalföld, Belgium, Anglia, Ír- szági, Franciaország, Portugália, Spanyolország, Svájc, Lichtenstein, Luxemburg, Lengyelország, Magyarország, Románia, Jugoszlávia, Oroszor- szági, Bulgária, Görögország, Törökország, az

Európában. Se a régi gyeplő, se vizek, se hegyek, se tengerek nem komoly akadályok ma már a nemzetek érintkezésében. Vonaton alig több, mint egy nap, repülőgépen néhány óra elégséges, hogy valaki Kelet-Európából Nyugatot elérje s viszont.

Látszólag a legtermészetesebb következmé- nye ennek az lehetne, hogy a távolság technikai áthidalásával párhuzamosan megtörténik a gaz- dasági, érzelmi és politikai összezárkozás az egyes országok és népek között.

Sajnos, nem ez történt. Jelentéktelenné válhatnak a szöges drótok és fémháló meshelt határkövek, de a szöges dró- tot és határköveket áthelvezték a lelkekbe. Az együttlüködés lelki rugóit kihagyták a játszó- mából s a nagy tét egyre észrevehetőbb formá- ban kerül az anyagiasság vasmarkaiba. Itt mu-

arab államok, Szíria, Palesztína, Egyiptom és Irán.

Ennek a biztosítéknak teljesen félreismer- hetetlennek kell lennie és nemcsak a jelenre, hanem a jövőre is ki kell terjednie, hogy biztosítsa a legállandóbb béke- állapotban, békés eszközökkel folytatandó mun- ka minden lehetőségét. Indítványozom, hogy — azt a szót „jövő” olyképpen értelmezzük, hogy az legalább tízévi megnemtámadási időszakot jelentsen.

Ha kormánya megadja ezt a biztosítékot továb- bítani fogom azt az érdektelt országok kormá- nyaihoz és kérem fogom valamennyi nemzetet hasonló biztosítékok megadására. Az eszmecsé- rék megvalósítása a leghatékonyabb módot je- lentli arra nézve, hogy megszabaduljunk a fegyverkezési verseny nyomasztó terheitől.

Az Egyesült Államok hajlandók résztvenni olyan tárgyalásokban, amelyek megnyitják az utat a nemzetközi kereskedelmi kapcsolatok számára és biztosítékokat nyújtanak arra nézve, hogy minden ország megkapja a számára szükséges nyersanyagokat. A mai súlyos időkben a kormányok fejei felelősek nemcsak a je- lenleg élő, hanem az elkövetkezendő nemze- dékek létéért is.

Remélem, az Ön válasza alapot nyújt arra, hogy hosszú évekre biztosíthatjuk a békét és az orszá- gok nyugodt fejlődési lehetőségét.

Roosevelt.

Párisi jelentés szerint Daladier miniszterel- nök, miután Roosevelt táviratáról értesült, ha- ladéktalanul eljuttatta Bullit amerikai nagykö- vetnek a francia kormány azon kérését, hogy csatlakozik Roosevelt javaslatához. Ezt a választ az amerikai nagykövet továbbította Washing- tonba.

A szombaton megjelent angol lapok első oldalán Roosevelt elnök beszédével foglalkoztak. A Times cikkének címe: „Roosevelt hídát vert az óceánon át”. A News Chronicle cikkének címe: „Vége az izoláltságának”. Ugyanez a lap az óvilág elismerését fejezi ki Roosevelt elnöknek azért a figyelemzetéért, amelyet a totális államok ve- zetőihez intézett.

tatkozik meg a maga emberfeletti nagyságában a modern kereszténység feladata: az érzelmi és szellemi határsorompók megnyitása, vagy leg- alább is elviselhetővé tétele. Csak akkor térhet vissza a világ a kölcsönös baráti megegyezések békés útjára, ha ezt a lelki egybekapcsolódást elébe helyezik a kényelem és önzés szempont- jainak.

Ennek érdekében korunk nem térhet ki az áldozatok elől sem, melyeket az emberiség fel- söbb javának érdekében a jóakarát és adott szó becsülete, a személyes jogok szentsége mind- azoktól megkövetel, akik ebben Isten és saját lelkiismeretük előtt vétettek.

A pápa szava a világ lelkiismeretének sza- va. Opus justitiae pax.

Az igazság műve a béke.

Kulcsár Kálmán

Churchill belép az angol kormányba?

Amíg az angol-olasz egyezmény fennáll Eden miniszterségére nem kerülhet sor

Majszyk londoni szovjetkötvet kérdést intézett Litvinovhoz

Franciaország követeli, hogy az olasz csapatok május 12-ig hagyják el Spanyolországot

Londonból jelenti: A Daily Herald jelenti, hogy abban az esetben, ha ellátási minisztériumot létesítenek, a kormány átszervezése elkerülhetetlenné válik. Az új minisztérium vezetésével kapcsolatban Hoare Belisa nevét emlegetik, erre azonban nem kerülhet sor, mert Chamberlain felfogása szerint Hoare Belisa az utóbbi évek legmegfelelőbb hadügyminisztere. Az sem lenne célszerű, ha a hadügyminisztert éppen most váltanák le, amikor az angol hadsereget átszervezik. Londoni körökben úgy vélik, hogy

az ellátási minisztérium vezetését Winston Churchillra bízák.

Edenre vonatkozóan a Daily Herald diplomáciai szerkesztője azt írja, hogy

Edennek kormányba való belépése valószínűtlen, legalább is addig, amíg az angol-olasz egyezmény életben van.

A szárazföldi hadsereg kiterjesztése iránti mozgalom gyors eredményt ért el. Az ezredek fele elérte a hadilétszámot és a második vonal sorozása kezdődött meg, amivel a hadsereg létszáma megkettőződik. A híres London Shottish zászlóalj létszáma jelenleg 1200 ember és egy második zászlóalj sorozásáról van szó. A londoni gyaloghadosztályban elérték a hadilétszámot.

JUGOSZLAV-BOLGÁR MEGBESZÉLÉSEK

Londonból jelenti: A Reuter jelenti Szófiából, hogy igen fontos megbeszélések folynak Bulgária és Jugoszlávia között. Kiosseivanov bolgár miniszterelnök Daladier és Chamberlain miniszterelnökök nyilatkozatai után tanácskozást folytatott a szófiai jugoszláv követtel, aki ezután Belgrádba utazott. Jugoszlávia állítólag néhány nap előtt azt ajánlotta a bolgár kormánynak, hogy ismertessék közös nyilatkozatban a jelen válságban elfoglalt álláspontjukat. Erre azonban Szófia elutasító választ adott. Bolgár politikai körök úgy tudják, hogy a tárgyalások tovább folynak.

KORAI AZ ANGOL-ORSZ SZERZŐDÉS HIRE

Az angol sajtóban elterjedt általános vélemény szerint a brit külpolitikai és diplomáciai tevékenység az angol-szovjet egyezmény mielőbbi tető alá hozására irányul. Tegnap Halifax külügyminiszter újabb beható tárgyalásokat folytatott Majszyk szovjet nagykövettel és a mai nap folyamán a moszkvai angol nagykövet Litvinovval fog tárgyalásokat folytatni. A Daily Telegraph értesülése szerint arról van szó, hogy az angol-francia és szovjet légihaderőket együttesen fogják felhasználni abban az esetben, ha támadás érné azokat az államokat, amelyeknek

védelmét Anglia és Franciaország vállalták. Angol részről cáfolják azokat a híreket, hogy Svédországra is kiterjedne az angol védelem.

A Reuter hírszolgálati iroda moszkvai jelentése szerint a szovjet kormány cáfolja azt a hírt, mint ha Anglia részéről javaslatot kapott volna a támadó elleni egyezmény megkötésére. Az Evening Standard szerint a brit-szovjet szövetségről elterjedt hírek még koraiak. A moszkvai angol nagykövet arra vonatkozóan intézett kérdést Litvinovhoz, hogy van-e az orosz kormánynak javaslata a lengyel és román gyanakvás eloszlatására.

A NÉMET FLOTTA LÁTOGATÁSA A SPANYOL VIZEKEN

A francia lapok a nemzetközi helyzettel és a spanyol problémával foglalkoznak abból az alkalomból, hogy a német flotta bejelentette látogatását a spanyol vizeken. A Le Jour azt írja, hogy

a német és az olasz propaganda Spanyolországban két flottánál körül forog és pedig: Gibraltár és Tanger.

A lap azon meggyőződésének a kifejezést, hogy a német flotta megjelenése a spanyol vizeken azt a célt szolgálja, hogy megfélemlítse Spanyolországot és elhatározásra bírja. A Journal azon véleményének a kifejezést, hogy a német flotta látogatásának célja az olaszok felbátorítása abból a célból, hogy ne hallgassanak az észre és főleg ne hallgassanak a Chamberlain által sugalmazott békülékenységre. A Petit Parisien bejelenti, hogy új védelmi szövetség kifejlesztése várható, amely a Balti-tengertől Kisázsiaig fog terjedni. A lap szerint a német flottamanőver által azt akarják elérni, hogy

A temesvári Lloyd-palotát tegnap telekkönyvile a kereskedelmi kamara tulajdonába irták át

A temesvári Lloyd-társulat feloszlásának ügye tegnap ismét újabb stádiumba érkezett. A minisztertanács döntése értelmében tegnap délután a kereskedelmi és iparkamara vezetősége megjelent a Lloyd-társulat hivatali helyiségében az átvétel eszközlése céljából. A nagyfotosszerű aktuson megjelentek a kamara részéről: Besa Cornel ideiglenes bizottsági alelnök, Suciú Mihai, a Nemzeti Bank igazgatója, a kamara kormánybiztos, Fratila Ion főtitkár és a kamara két tisztviselője. Ott volt továbbá a kamara,

mint állami intézmény ügyvédje, Petric Iosif (államügyvéd. A Lloyd-társulat képviselőit jelen voltak Brebenariu Vasile, a társulat igazgatója, Dobosan Ion dr. ügyvéd, a háromtagú felszámoló bizottság elnöke és Lamparter István a társulat titkára.

A tanácskozás során elsőnek Fratila Ion 1. titkár felolvasta a minisztertanács jegyzőkönyvét, majd Besa Cornel alelnök közölte, hogy a minisztertanács határozata alapján átvesszik a Lloyd-társulat vagyonát.

Brebenariu Vasile hangoztatta, hogy a társulat alapszabályai értelmében

a rendkívüli közgyűlésnek ki kell mondania a vagyon átadását.

Besa Cornel szerint a minisztertanács jegyzőkönyve alapján a Lloyd-társulat már nem létezik és így a rendkívüli közgyűlést nem kell összehívni. Erre az állásponton helyezkedett Petric Iosif dr. államügyvéd is, aki kifejtette, hogy a határozat jogerős és végrehajtható.

Dobosan Ioan dr., a felszámoló bizottság elnöke arra az álláspontra helyezkedett, hogy őket a bíróság nevezteti ki, tehát megbízatásuk csak bírósági döntés alapján szűnik meg.

és így a vagyon átadása csak bírósági határozat alapján mehet végbe.

Petric Iosif dr. az ügy teljes megvilágítás érdekében kifejtette, hogy a tulajdonjog kérdése nem érinti a felszámoló hatáskörét, megbejelentette, hogy tegnap délelőtt

a telekkönyvben már megtörtént a Lloyd-palota átírása

és így az telekkönyvileg már a kereskedelmi iparkamara tulajdonába ment át.

Több felszólalás után másfélórás tanácskozás eredményeként az összes megjelentek jegyzőkönyvet írtak alá. Ebben leszögezték, hogy Lloyd-vagyon átadása és átvétele a törvény előírásoknak megfelelően megkezdődött és a folytatásukat megvárják. A jegyzőkönyv átvétel részleteit is leszögezi.

LÁBFÁJÁS

Próbálja ki ezt az egyszerű gyógymódot!

Tegyen egy maréknyi Saltrates Rodell-t egy forró lábfürdőbe. Milliányi apró-kis exigén buborék emelkedik a víz felszínére. Egyidejűleg érzé amint behatolnak a pórusok mélyére és beviszik magukkal az erősen gyógyhatású sókat egész a fájdalom gyökeréig. A viszketés érzése és a daganatok — csodálatos módon — pillanatok alatt megszűnnek. Előfordít, fájó lábai megkönnyebbülnek, normálissá válnak. A tyukszemek annyira megpuhulnak, hogy zökkenést veszélytelenül és könnyedén eltávolíthatók. Ha azonnali megkönnyebbülést akar elérni: Vásároljon még ma a legközelebbi gyógyszerüzletben, vagy drogeriában egy csomag Saltrates Rodell-t. Ára jelentéktelen. Ha nem lesz tökéletesen megelégedve, minden megfizetés nélkül visszakapja pénzét.

FONTOSI! — 10.000 propaganda csomagot dobunk piacra 10 lejes reklám árban. Kiszélekedve még ma vásároljon egy csomagot! Ikarékosági szempontokból vásároljon rendszeres csomagot, vagy dupla családi csomagolást!

nyugaton zavarok keletkezzenek akkor, amikor a keletet védelemre előkészítik.

A Petit Journalnak az a feltevése, hogy Berkompromittálni akarja Mussolinit, akiben Chamberlain még bizonyos mértékben bízik.

Berlin azt akarja elérni, hogy Mussolini adott szavát megszegje és ne hívja vissza Spanyolországból a győzelmi felvonulás után sem az olasz csapatokat.

A bucurestii magyar követ hivatalosan közölte a román kormánnyal Csáky gróf nyilatkozatát

Bucurestiből jelenti: A miniszterelnökség közli: Csáky István gróf, Magyarország külügyminiszterének április 13-ikán a külügyi bizottság ülésén elhangzott nyilatkozatát, amely szerint Magyarország tiszteletben tartja Románia hatá-

rait, Bárdossy László, Magyarország bucurestii követe, azt hivatalosan is a román kormány tudomására hozta. A román kormány ennek követeztében elhatározta, hogy több, szolgálatra behívott idősebb korosztályt hazabocsát.

A magyar Népközösség ígéretet kapott az állampolgári- és nyugdíj-sérelemek orvoslására

Kolozsvárról jelenti: A Magyar Népközösség vezetősége a következő közleményt adta ki: Az utóbbi napokban egyre többen érdeklődnek az állampolgársági, nyugdíj és amnesztia kérdés állása felől. Ezzel kapcsolatban meggyezeni kívánjuk, hogy a január 17-iki bucurestii egyezmény és az azt követő tárgyalások során a kormányzat határozott ígéretet tett és kötelezettséget vállalt többek között az említett, számunkra rendkívül nagy horderejű kérdések rendezésére.

A magyarság vezetői már több ízben sürgették

az ígéretet és a kötelezettségek vállalások betartását. A politikai elítélteknek rendelkezésünkre álló névsorát már régebben feltejtettük. Meggyőződésünk, hogy a kormányzat rövidesen megteszi a szükséges intézkedéseket, hiszen Dragomir Silviu kisebbségi miniszter nem egy alkalommal jelezte, hogy

a problémák megoldása kizárólag technikai kérdések.

Amint az említett ügyekben érdembeli fordulat következik, nyomban tájékoztatjuk a magyar közvéleményt.

1939. április 17.

Ünnepelte az olasz parlament az albán küldöttséget

Olasz és albán zászlókat tüztek ki egész Olaszországban
Titkos tárgyalások Göring tábornaggal
„A tengely nem engedi magát bekeríteni“

Bombából jelentik: Az olasz parlamentben március 4 órákor folyt le az ünnepi gyűlés, elfogadta azt a minisztertanácsi határozatot, amely szerint III. Viktor Emánuel albán király. Már a gyűlés elején a kormány és a főtanács valamennyi tagja jelen volt és az albán küldöttséget „Eljén Albánia!“ üdvözölték. Az albán küldöttség különösen foglalt helyet és elnökük felemelt üdvözölték a parlament elnökét. Ezután a törvényjavaslatot, amely szerint Viktor Emánuel elfogadja az albán koronát, a király lépett a terembe Mussolini miniszter, akinek tisztelettel fogadták.

AZ ÜLÉSEN GÖRING TÁBORNAGY IS MEGJELENT

Ciano gróf külügyminiszter szólott először a királyhoz és rámutatott arra, hogy az európai államok mindenkor elismerték Olaszország politikai befolyását Albániában. Történelmi visszatekintést tesz az olasz-albán kapcsolatokra, kijelentette, hogy

„A király ellenséges indulatú magatartást tanúsított Olaszországgal szemben.“

„Ezen foglalkozott az 1921. évi nagyköveti kezelt döntésével, amely különleges védelmi intézkedéseket hozott Olaszországra, majd kimerítően ismertette az olasz állam gazdasági befektetéseit Albániában.“

„Amidőn ez év elején Jugoszláviában jár — mondotta Ciano gróf —, már úgy vettem észre, hogy a helyzet Albániában elmergése. Ezt közöltem is illetékes jogszóló helyen. Március 20-án azután Zog király — nagy megelégedéssel, olasz csapatok küldését kérte Albániába és midőn megvizsgáltuk, hogy vajon van-e ennek a kérelemnek a hátterében, rájöttünk, hogy Zog alá akarta aknázni az olaszországi jövőjét.“

Ciano gróf beszédében annak a véleményét adta kifejezésre, hogy az angol-olasz egyezményt fenn kell tartani, majd közölte, hogy a nyugolozásban küzdő olasz légiók visszatértek hazájukba.

Megemlékezett ezután arról a baráti magatartásról, amelyet Németország és Magyarország albán események során tanúsított.

A fascio két testületé ezután elfogadta azt a törvényjavaslatot, amely kimondja az olaszban perszonáluniót.

A parlamenti gyűlés előtt az albán küldöttség a királyi aliceremóniamester és néhány magasrangú főtisztviselő társaságában a haza oltárához ment, ahol babérkoszorút helyezett az Ismeretlen Katona sírjára. Innen a küldöttség a Palazzo Venezia-ba ment és megjelent Mussolini előtt. A küldöttség elnöke a következőket mondotta:

„Az albán küldöttség örömmel és megadottsággal jött Rómába és a Ducenak hódolatot fejez ki. Köszönettel vettük, hogy a minisztertanács elfogadta az alkotmányozó nemzetgyű-

lés határozatát, amely szerint az albán nép sorosa örökre az olasz néphez fűződik.“

Mussolini miniszterelnök a következőket válaszolta:

„Skander bég zászlója holnap egész Olaszországban lobogni fog az olasz trikolor mellett. Ez bizonyítja azokat az érzelmeket, amelyeket az olasz nép az albánokkal szemben táplál. Fogadom, hogy a fasiszta Olaszország az új Albániának igazságát, rendet és jólétet fog biztosítani és önök tudják, hogy ha én valamit fogadok, akkor azt meg is tartom.“

A délelőtti folyamán Göring tábornagy és felesége megjelentek a Kvirinálban Viktor Emánuel király és császár előtt, aki dinert adott a vendégek tiszteletére. A Göring tábornaggal folytatott diplomáciai tárgyalások anyagát titokban tartják. A Havas-ügynökség úgy véli, hogy a megbeszélések az újabb külpolitikai események sikján történtek és megvizsgálás alá kerül Franciaország és Anglia szövetségi viszonya és a Szovjet magatartása.

Csehországban és Morvaországban helyreállt a polgári közigazgatás

A német tábornokok bucsuja Hacha elnökiől

Prágából jelentik: Szombattól kezdve egész Cseh- és Morvaország területén életbelépett a polgári közigazgatás. Blaskovits tábornok, Csehország és List tábornok, Morvaország katonai parancsnoka szombaton reggel búcsúlátogatáson jelentek meg Hacha elnöknel. A német birodalmi véderő zászlójának helyébe a német nemzeti lobogót tüzték ki. List tábornok búcsúbeszédében annak a reményének adott kifejezést, hogy a németek és csehek jó egyetértésben élnek majd. Beszédét Eljén Németország! kiáltással fejezte be.

Teleki gróf magyar miniszterelnök nem hajlandó a zsidótörvény további módosítására

A főpapok csak tárgyalási alapot fogadják el a jelenlegi szöveget
A magyar miniszterelnök kérte a felsőházat, hogy ne tétovázzon a javaslat elfogadásával

Budapestről jelentik: A felsőház ma délelőtt nagy érdeklődéssel kezdte meg tárgyalni a zsidó törvényjavaslatot. A módosított javaslatot Görgey László előadó ismertette és utána az első felszólaló Berzsenyi István volt, aki közölte, hogy a javaslatot még a mai formájában sem fogadja el. Serédi Jusztinián hercegprímás beszélt ezután, aki közölte, hogy a javaslatot

a mostani megváltozott formában csak tárgyalási alapot fogadja el.

Több felszólalás után Teleki Pál gróf miniszterelnök mondott nagyobb beszédet. Azzal indokolta meg a vita közben való felszólalását, hogy hétfőn reggel Csáky István külügyminiszterrel együtt külföldi út-

A Giornale d'Italia Göring tábornagy látogatásával kapcsolatban a következőket írja: „Olaszország és Németország készek arra, hogy minden fenyegetésnek ellenálljanak és nem fognak engedni más hatalmak részéről jövő bekerítési törekvéseknek.“

A tengely két hatalma úgy számban, mint ipari felszerelésben, termelésben, de főleg népének erejében és értékében megfelelő hatalmat képvisel. Amikor Olaszország Göring tábornagyot üdvözli, akkor ezzel a tengely hatalmát juttatja kifejezésre.

A Havas-távirati ügynökség levelezője úgy tudja, hogy Olaszország uralkodóját mint tiranai helytartót, a királyi család egyik tagja fogja képviselni. Főképpen Gamo herceget és Aosta herceget, az etiópiai alkirályt emlegetik.

ra indul és így nincs módjában megvárni a vita végét. Azért szól hozzá a javaslatához, mert hangsúlyozza annak fontosságát, amelyet a javaslat eredeti formájában való meghagyásának tulajdonít.

A nemzeti fontos érdekei kívánják azt, hogy ez a javaslat törvényerőre emelkedjék.

Hangsúlyozza, hogy történelmi szükségszerűség hozta a javaslatot a magyar parlament elé. Szembeszállt azzal a felfogással, mintha a zsidó törvény nemzetiségi törvény volna. Megemlékezett ezután a faji kérdéssről, majd kijelentette, hogy

egy ember lelki világát nem kizárólag a vallási meggyőződés alkotja.

Válaszol arra is, hogy a törvényjavaslat jogfosztást jelent. Ezt csak egyes esetekben jelent, de ez is magasabb nemzeti érdekből kell, hogy történjen. A javaslat elsősorban a társadalmi problémát igyekszik megoldani és a gazdasági kérdéseket ezzel együtt kell megoldani. Kijelenti, hogy még azokban a körökben, amelyekhez ő tartozik, látta, hogy a zsidóság milyen nagy mértékben alakítja át a magyarság létét és gondolkodás módját és megállapította, hogy ez milyen veszélyt jelent a nemzetre.

A zsidóság hatása nem is annyira az üzleti életben, hanem a gondolkozási módban jelentkezik.

A magyar társadalom kívánsága az, hogy ezt a kérdést végérvényesen megoldják. Kijelenti, hogy nem gyűlölködés vezette a törvényalkotókat. Tudatában van annak, hogy a felsőház tagjainak egy része további módosítást óhajt, de ennek közvetítésére nem vállalkozik, mert ez ellenkezik egyéni felfogásával és meggyőződésével. Végül kérte, hogy szüntessék meg a tétovázást és a törvényjavaslatot az eredeti formájában szavazzák meg.

Utána Raffay Sándor püspök bejelentette, hogy a bizottság módosításaival hajlandó csak elfogadni a javaslatot. Ezzel az ülés véget ért és a javaslat folytatódó tárgyalására hétfőn kerül sor.

Román küldöttség vesz részt Hitler vezérkancellár születésnapján

A román sajtó egy csoportja Gafancu külügyminiszter berlini látogatása alatt a német propagandaminisztérium vendége lesz

Bucurestiből jelentik: A német külügyminisztérium meghívására Hitler kancellár születésének ötvenedik évfordulóján a következő személyiségek fogják részt venni: Vaida-Voevod Alexandru dr. királyi tanácsos, Teofil Sidorovici őrnagy, országos strajzparancsnok, Dombrowszky tábornok, a főváros polgármestere és Valcorici dr. és George Bratiano egyetemi tanárok. A román vendégek április 19-én érkeznek Berlinbe és még azon a napon kórosztul helyeznek el az Ismeretlen Katona sírjára. Április 20-án részt vesznek a vezérkancellár születésnapjára rendezendő diszszemlén, este pedig a díszszemlén. Április 21-én a küldöttség a német legfelsőbb sportszolgálat vendége lesz és részt vesznek a postadami új palotában rendezendő teán, majd este az operai díszelőadáson. A vendégek április 22-én hagy-

ják el Berlint.

Gafancu román külügyminiszter berlini látogatása alkalmával a román sajtó egy csoportja a német propagandauji minisztérium vendége lesz. Ebben a csoportban a következők vesznek részt: Griogorescu főszerkesztő (Timpul), I. Paleologu (Románia), Romul Dianu (Curentul), Al. Gregorian (Universul), Vulpescu (Seara és Capitala), Alfred Coulin (Bucarester Tageblatt) és Siebenbürgischer Tageblatt). A sajtócsoport részt vesz mindazon ünnepségen, amely Gafancu miniszter látogatása alkalmával, valamint a vezérkancellár születésnapján le fog folyni. A román hírlapírók meglátogatják Nürnberget, München és Berchtesgaden. Tartózkodásuk alatt társaságukban lesz, De Voss a bucarestii német követség sajtó tanácsosa.

A SZÁZÉVES MUSSZORGYSZKI ELHIBÁZOTT ÉLETÉNEK DÖBBENETES REGÉNYE

IRTA; KÁLLAY MIKLÓS

Március 21-én mult száz esztendeje, hogy az orosz zene legnagyobb lángelméje s a világ nagy zeneköltői közt is a legeredetibb, legmélyebb tehetségek egyike egy kis orosz nemesi birtokon, Kazeroban megszületett. Tehetsége mint általában a nagy uttörőkké, messze megelőzte korát. Kortársai nem értették meg. Nagyszerű operáját a Boris Godunovot nem kísértette az az elismerés, amelyet méltán megérdemelt volna. Csak néhány kiváló orosz muzsikusként tudta milyen titokzatos róptú lélek, az orosz zene mélységeinek és rejtejt népregéinek milyen hatalmas erejű mágusza lakik ebben a nagyhomlokú, titokzatos távolokba révedő álmotag kékszemű, külsejében elhanyagolt torzonborz emberben, aki élete vége felé piszkos lebujsokban, kültekli korcsmákban, olesó traktirokban keresett vigasztalást és feledést az alkoholadta mámorban.

Csodálatos pedig, hogy az orosz lélek nem értette meg Musszorgszkit, akinek reális erejű drámai zenéjében olyan megrázó szenvedéllyel

zokognak az orosz lélek végletességei. A Boris Godunov és a Hovancsina kórusaiban az ősi szent Oroszország sir fel, a népi fájdalma és népi indulatok csodálatos kifejezést kapnak ebben a mélyen zsongó, vad poklok árnyaiból fellibegő zenében.

Volt ebben a zenében valami új, merész és eredeti. Musszorgszki olyan mélyen hatolt be az orosz néplélekbe, olyan teljesen és olyan közvetlen drámaisággal akarta kifejezni a tömeg és az egyes ember indulatait, háborgását, legrejtettebb remegéseit, olyan természetes hatással akarta visszacsugározni zenéjében a táj színeit, hangulati varázsát, mint előtte még soha senki. Az ő igazi tanítómestere az orosz népdal és az orosz népmese képzeltvilága volt. Őt pedig egy Debussy s egy Stravinszki vallotta mesterének. De ebből fakadt az a tragikuma is, hogy életében csak a balsiker jutott osztályrészéül s művei csak korai halála után kezdték meg diadalutjukat a halhatatlanság felé.

GÁRDATISZT A LEBUJOKBAN

Talán ez a tragikus meg nem értettség, a maga értékét ismerő lángelme sok hiábavaló küzdelme a megcsontosodott formák uralma ellen, a méltatlan családások és megaláztatások is hozzájárultak ahhoz, hogy Musszorgszki élete egyre siralmasabban feneklett bele a kisiklottság, a céltelenség lassu züllésébe. Bizony az 1850-es évek csinos, előkelő gárdatisztjét, az elit Preolvaszszki-czred hadnagyát, aki sokszor megfordult Szentpétervár előkelő zenekedvelő köreiben, bajos lett volna felismerni a Mjanszkaja nyomoruságos traktirjainak züllött bohémjében. Mert Modeszt Petrovics Muszorgszkit mint gárdatiszt kezdte pályáját a szentpétervári kadettiskola és a gárdatiszti iskolájának elvégzése után. De közben zenei tanulmányokat is folytatott és már egészen fiatal korában megpróbálkozott a zeneszerzéssel is. Mint fiatal gárdatiszt ismerkedett meg Borodinnal is, ki mint katonarvos működött a kórházban, ahol olykor Muszorgszki ügyeletes szolgálatot teljesített. Muszorgszki mutatta be őt Balakisevnek is, akivel azután megalapították az Ötök csoportját.

Első zenei alkotása egy könnyed Scherzo volt, zenekarra írva ezt Rubinstein vezényletével mutatta be az Orosz Zenekedvelők Társasága. Muszorgszki kezdetben Schumann és Schubertet kedvelte, de csakhamar elmélyedett az orosz népzene tanulmányozásába, irodalmi olvasmányai Gogoly és Puskin művei voltak. Elhatározta, hogy egész életét az orosz zenének szenteli.

Nagyratörő terveit azonban keresztülhuzta, hogy elhelyezték Szentpétervárról. Mi volt az elhelyezés oka, nem tudjuk. Talán a zene kedvéért elhanyagolta a szolgálatot s ez az elhelyezés a fővárosból büntetésszámba ment. Muszorgszkinak mindenesetre annyit jelentett, hogy kiszakított Pétervár megtermékenyítő zenei életéből, megfosztják zenei munkásságának lehetőségétől. Az éltető levegőt veszik el tőle. Válaszra került. De nem habozott sokáig. Hirtelen elhatározással lemondott tisztí rangjáról. Így Pétervárról maradhatott és egészen a zenének szentelhetette magát, de másfelől kezdhetette a keserves küzdelmet a megélhetésért. Népszerű zeneszerzőnek nem lett volna nehéz, de Muszorgszki nem tartozott a kedvelt, divatos szerzők közé, akin nagyon kaptak volna a zeneműkiadók. Van néhány feljegyzés arról, milyen nyomoruságosan fizették remekműveit. A Boris Godunov operáért és egy egész füzetre való más zeneműért M. Bessel, egy másodosztályú zeneműkiadó, 1871. szeptember 1-től 1875. szeptember 1-ig mindössze 701 rubelt és 50 kopeket fizetett ki a szerzőnek. A Marpha című daláért semmit sem kapott Muszorgszki. A románcokért és dalokért 20 rubelt fizetett neki Bessel.

A MEG NEM ÉRTETT ZSENI

A Boris Godunovon, amelynek szövegét is maga írta Puskin drámája nyomán, két évig dolgozott. Akkor már egész sereg dal, románc

és zenekari mű volt mögötte, kapott valami szerényebb állami hivatalt is, ami biztosította úgy, ahogy megélhetését. 1867-ben elkészült híres zenekari darabja, Egy éjszaka a Boszorkányhegyen, ugyanebben az évben írta a Szankerib pusztulása című kórus kompozíciót. A Boris Godunov 1870-ben készült el. De a pétervári Operaház visszautasította. Négy évig kellett várnia, amíg a Boris Godunov végre színre került a Mária cári színházban. De sikere csak a szakértők körében volt.

Muszorgszki mindjárt a Boris Godunov után belefogott másik nagy operájának, a Hovancsinának megírásába. Hatalmas arányú, megrázó alkotásra készült. Zenedrámában akarta kifejezni az orosz lélek egész misztikumát és az egész, vigasztalan orosz sorsproblémát.

A két opera között nehéz évek teltek el. A tragikus sorsu zeneköltő lelke mindjobban elborult. Idegbejaja sulvosbodott, ezzel együtt nőtt alkoholista szenvedélye is. Keserű órai tükröződtek a Halál dalai és táncai című ciklusában. Azoknak a nehéz óráknak a visszhangja volt ez, amikor magányosan üldögélt füstös, nehéz levegőtű kocsmaszobákban. Néha annvira erőt vett rajta a keserűség, hogy sirva borult a borfoltos kocsmasztalra és hangosan zokogott, mint a gyermek. Csak néha keresték fel deriltebb emlé-

AMERIKA SZTÁRJAIÉHOZ LESZNEK HASONLÓVÁ FOGAI

A híres moszkviták, a professzionista szépségek, 181 tudják, hogy sikerül legelőször mosolyuk varázsát elűzni. Fogak összehasonlításán ragyogását, üdéséget KolyNos használatának köszönik.

Kövessé példájukat és fogai fehérre, egészségesre lesznek. **TEGYE RAGYOGJÁ MOSOLVÁT KOLYNOS ÁLTAL**

TAKARÉKOSKODJON VEGYEN NAGY TUBUS **KOLYNOS** antiszeptikus FOGKRÉMET

kek s szereztek neki néhány könnyebb órát. Ián ezeknek visszhangja volt a Gyermekszobápeinek sorozata.

Élete utolsó műve Gogoly Szorocszki v rának megzenésítése volt. Nagy lelkesedéssel gott hozzá, de a sok nélkülözéstől és a szesz i téktelen élvezetétől megviselt szervezete már bírta a rendszeres munkát. Ez az opera tör maradt. Muszorgszki egészsége egyre rom ug, hogy maga kivánczogott a katonakórhá ahová egykor mint ragyogó gárdatiszt jár ügyeletre, 1880. nyarán fel is vették és itt meg egy felév múlva, sok szenvedés után 42 korában.

Muszorgszki életében sok olyan körül volt, ami károsan befolyásolhatta ennek a z lángelmének nyomoruságos földi pályáját s kétségbeesés és az alkoholizmus karjaiba ker hette őt. De a meg nem értettség s a n életviszonyokon kívül kellett még valami e végetes megrázkódtatásnak is érnie, hogy e kivételes szellem, aki az élet csucsain járha volna, ilyen mélységekbe zuhant s a fényes datiszt a legalsóbbrendű butikok züllött do zolójává vált. Sokan a nőt keresték életében életirói inkább azt jegyezheték fel, hogy n hasam játszott jelentős szerepet életében.

Borzalmas rablógylkosság áldozat lett két urinő

Baltával megölték Schmiedt János dr. aradi főorvos nővérét és édesanyját

Mély megdöbbenést váltott ki az a tragikus esemény, hogy a Brassó közelében fekvő Prazsmar községben ismeretlen tettesek

meggyilkolták és kirabolták Schmiedt János dr. aradi sebész-főorvos édesanyját és ennek lányát.

Az elvetemült büntényről részletes jelentés még nem érkezett, miután az ügy vizsgálata csak kezdeti állapotha van.

Brassóból nyert értesülésünk szerint a két nappal ezelőtt elkövetett kétös rablógylkosságot Doritz Péter és Doritz György Prazsmar községbeli lakosok fedezték fel, akik üzleti ügy elintézése céljából fel akarták keresni az idős úriasszonyt. A két látogatónak feltűnt, hogy szokás ellenére a kaput nyitva találták és ugyanosak nyitva volt a lakásba vezető ajtó is. Miután többszöri szólításukra bentről senkisésem válaszolt, rosszat sejtve nem léptek be a lakásba, hanem

a csendőrszere siettek,

ahol észrevételeiket közölik. Néhány perc múlva járőr kíséretében tértek vissza Schmiedt házához, ahol a belépőket borzalmas látvány fogadta.

A hálószobában a földön fejszeapásokkal meggyilkolva találták meg a két urinőt.

A vizsgálat során arra a megállapításra jutott, hogy az elvetemült gyilkosok az éjszakai órákban

álmukban végeztek szerencsétlenül végül áldozataikkal.

Miután anyját és leányát fejszeapásokkal letették, hozzáfogtak a lakás kifosztásához és

a talált készpénzen kívül több értéktárgyat zsákmányoltak.

A csendőrség véleménye szerint a borzalmas bűntény elkövetésében minden valószínűség szerint Schmiedték nemrégiben elbocsátott alkalmazottjának is része van, vagy legalábbis értékes felvilágosítással tud szolgálni. A községben egyébként a hír járta, hogy a visszavonultan élő két urinő nyavagyonnal rendelkezett és az otthon őrzött készpénz az elvetemült gyilkos magával vitte.

DÉLI HIRLAP
automata telefonszáma: 28-10

1939. április 17.

A ROMÁN SAJTÓ TÜKRE

A Romania:

A „Romania”-ban Paleologu megállapítja, hogy Chamberlain és Daladier nyilatkozatának nyelven állami felé sem volt kihívó jellege. Belőnkint az is, hogy nem zárult be minden katonai és nemzetközi meg egyezés elől, de ellenkezőleg, az alkalmas pillanatban megvitásra kerülhetnek a méltányosan felsorakoztatott kiváltságok és jogok.

— Ismétéljük azt, amit a tegnap is elmondtunk: csak egy nemzetközi értekezlet nyújtott alkalmat az államok közötti vitás ügyek megoldására. Ebben a keretben külügyminiszterünk hivatalos berlini látogatása és a többi nyugati államokban tervezett útja arra hivatott, hogy a nyugalom és az európai konszolidáció szempontjából annyira szükséges kibontakozás útjait nyújtsa.

Az Universul:

Az Universulban Lugosianu volt római követe foglalkozik a londoni és párisi nyilatkozatok jelentőségével. Mindenekelőtt megállapítja, hogy Chamberlain kijelentései arra vallanak, miszerint teljességgel megváltozott Anglia ugynevezett hagyományos politikája. Ezideig Anglia biztossítási díjnak tekintette fegyverkezését, ugyanakkor nem zárta ki a totális államokká való gyűjtömködést sem. Ugyanakkor az angol diplomácia huzakodott attól, hogy katonai kötelezettségeket vállaljon a kontinensen.

Nagybritannia új politikája nagyon hasonlít a kollektív biztonságot szolgáló régi politikához. A két biztonsági rendszer között azonban alapvető különbség van. Amíg ugyanis a Népszövetség alapokmányában csak gazdasági megtorlásokra szorítkozott s a katonai közbelépés csupán feltételes volt, addig ma Anglia egyoldalúan kötelezi magát katonai segítségnyújtásra, anélkül, hogy fenntartaná magának a közbelépés szükségessége és jogossága megállapításának jogát. Most elégséges, hogy egy támadás esetében maga a fenyegetett ország állapítsa meg, miszerint teljes nemzeti erejével kell fellépnie a támadóval szemben, hogy az angol szavatosság azonnal hatályossá váljék. Ilyen körülmények között minden támadás világháborút idézhet fel s e súlyos következmények jelentősége minden bizonnyal mérséklőleg hat az esetleges támadóra s így végül eredményben ez a biztonsági rendszer a békét szolgálja.

Romániának semmi oka nincs rá, hogy ne fogadja el az egyoldalú biztossítékat, amely a háború esetére szóló szavatosságot megelőzően intelmet jelent a békére. Nemzeti érdekeink politikájának sohasem volt más célkitűzése, mint területi épségünk és függetlenségünk fenntartása.

A cikkirő végül hangoztatja, hogy miután Romániának nincsenek támadó szándékai, a nyugott egyoldalú biztossítékat is csupán védelmet szolgálhatja s ezért azokat bárki elfogadhatja bárkitől és bármilyen szemben.

A Curentul:

Neville Chamberlain kétséget kizáróan kijelentette, hogy Anglia elhatározta, miszerint erejéhez mérten teljes támogatását biztosítja Görögország és Románia számára minden olyan kezdeményezés esetére, amely a két ország függetlenségét veszélyeztetné. A kijelentés igen nagy horderejű. Franciaország hasonlóan nyilatkozott, ami megkettőzi a nyilatkozatok jelentőségét. Ezek a nyilatkozatok természetes megnyilatkozások és baráti érzelmekből fakadnak. Ami

Romániát illeti, országunk nem tett mást, mint olyan politikát folytatott, amely biztosítja az ország függetlenségét és határainak sérthetetlenességét. Chamberlain szavai nálunk meglehetősen keltettek. Minden olyan kezdeményezés, amely hozzájárul az európai béke biztosításához, nálunk megbecsülésre talál. Bárholon jönne is hasonló megnyilatkozás, Románia mindig a barátság jelének tekinti. Az angol kormány mérlegelte a helyzetet és arra a megállapításra jutott, hogy valamelyik szomszéd fenyegetné Románia határait. Mert bizonyos, hogy erre gondolt Chamberlain, amikor balkáni békéről beszélt. Nagybritannia nem várta azt, hogy Görögország vagy Románia kérjék ezt a biztossítékat, hanem spontán meggyőződésből tette.

VÉRITISZTÍTÁS TAVASSZAL

Leo-Pills tisztán növényi anyagokból előállított hashajtó elsőrangú vérítisztító és nedvfelrítító hatása bevált. Egy tavaszi kurához elég 1-2 nagy doboz. Egy nagy doboz ára 80 Lei.

Leo-Pills LAKATIV

Irak állam véres hét esztendeje

A gyilkosságok sorozata vonul végig a kis államon

Párisból jelentik: A huszonnyolc éves Ghazi király tragikus halála — mint ismeretes — súlyos zavargásokra vezetett Irak fővárosában, Bagdadban és az ország több más városában. Mosszulban a tömeg, amelyet félrevezettek azzal a hírrel, hogy a király merénylet áldozata lett, meggyilkolta az angol konzult és felgyújtotta a konzulátus palotáját. A kormány erővel kézzel helyreállította a rendet és jelentette, hogy a tragikus sorsú uralkodó utódja a trónon négy éves kislánya, II. Feizal emír lesz. A négy éves király gyámja — az elhunyt uralkodó végrendelete szerint — valószínűleg Abdul Il Ah emír, az elhunyt uralkodó huszonhat éves unokafivére, az új király anyai nagybátyja lesz. Ugyancsak régensként emlegetik Said pasa miniszterelnököt is.

A volt Perzsia mozgalmas történetében az ifjú király tragikus halála újabb, előreláthatólag moz-

Irak királya, aki autószerencsétlenség áldozata lett

galmas fejezetet nyitott. A Paris-soir feleleveníti Irak véres és mozgalmas történetét. Irak állami tulajdonképpen Lawrence ezredes, Anglia garmati hatalmának egyik titokzatos megszervezője hozta létre a világháború után. Az új állam eleinte angol fennhatóság alatt állott, de 1932-ben függetlenségéhez jutott. Első uralkodója Feizal ki-

rály másfél évvel országa függetlenségének elnyerése után titokzatos betegség áldozata lett. A betegség néhány óra alatt végzett az uralkodóval, akit 22 orvosok feltevése szerint, szívbénulás ölt meg.

Az uralkodót fia, Ghazi király követte a trónon. 1934-ben Irak ismét magára vonta a világ figyelmét az asszír kisebbség ellen elkövetett kegyetlenkedések révén. Az ország elkecseregett politikai küzdelmek színterévé vált.

A hadsereg is két pártra szakadt és míg a hadsereg vezetői az angol szövetséghez ragaszkodtak, addig egy másik politikai csoport a német orientáció szükségességét hirdette.

Ghazi király békét akart teremteni, de a politikai ellentétek gyilkosságok egész sorára vezettek. 1936. novemberében, a fővárostól távol folyó hadgyakorlatok felhasználva, Bekr Sirki tábornok államcsínyt kísérelt meg a főváros elfoglalására, de a hadsereg zöme hű maradt a kormányhoz.

Egy előkelő politikust, Jaafar pasát meggyilkolták.

mert közvetíteni akart a hadsereg és a felkelők között. A kormány később mégis lemondott és a király megegyezett a felkelőkkel. Bekr Sirki tábornokot a vezérkar főnökévé nevezte ki, de a tábornokot egy évvel később meggyilkolták. Ugyancsak gyilkosság áldozata lett az iraki léghaderő parancsnoka, Mohamed Ali Djevad tábornok is, aki a sikeres katonai puccs egyik szervezője volt.

A gyilkost halálra ítélték, de a hadsereg védelmére kelt

és csak abban az esetben egyezett bele a kivégzésbe, ha Jaafar pasa gyilkosát is kivégzik.

A múlt év márciusában újabb összeesküvés fedeztek fel, amelynek szervezője két ismeret politikus, Hekmat Szolejman és Djamil Madfai voltak. Mind a kettő miniszterelnöke volt Iraknak. Hekmat Szolejmant az összeesküvés szervezése miatt halálra ítélték.

Az utolsó összeesküvést Ghazi király ellen egy héttel a király tragikus halála előtt fedezték fel. Az összeesküvés a király személye ellen irányult. Ezt az összeesküvést sikerült elfojtani. E jelentősebb eseményeken kívül számtalan kisebb zendülés történt. Az Eufrátes körül élő törzsek több ízben fellázadtak, de ezeket a lázongásokat rövidesen levertek.

Irakot parlamenti eszközökkel igyeznék kormányozni, de jellemző az állandó zavarokra, hogy a hét éve önálló Irak parlamentjét hatszor oszlatták fel eddig.

Az iraki uralkodócsalád ugyan közeli rokonságban áll a transzjordániai emirrel, de ennek ellenére Irak és Irán között igen éles az ellentét. Legutóbb az iraki nacionalisták lázadást szítottak a Perzsia öböl partján fekvő Woweit hercegségben, amelyet Irak annektálni akart. Ghazi király támogatva ezt a törekvést, noha az angolok helytelenítették az iraki külpolitikát.

Az iraki belpolitikát a beavattak szerint angol és német érdekek irányítják és az utóbbi időben a németek jelentős koncessziókat és olyan egyéb előnyöket kaptak, amelyek Anglia stratégiai helyzetét veszélyeztetik.

Olaszország, Albánia és Lengyelország nagyszabású kiállításai a Budapesti Nemzetközi Vásáron

Az április 28-án kezdődő Budapesti Nemzetközi Vásáron kilenc külföldi ország vonul fel látványos kiállítások keretében. Az itt kiállító országok között különösen nagy érdeklődésre számít Olaszország és Lengyelország.

A városligetben már épül a vásárváros és már tető alá került a nemzetek óriási pavillonja. Olaszország monumentális kiállítási csarnoka és Albánia jellegzetes külön épülete is. Az olaszok közel kétszer akkora csarnokot emeltek, mint amekkorával a tavalyi vásáron szerepeltek és persze a kiállításra kerülő anyag is ennek megfelelően nagyobb. A káprázatos gazdag természeti kincsek és ipari termékek sokaságát az idegenforgalmi értékek keretében állítják a kö-

zönség szeme elé. Lengyelország, a baráti nagyhatalom is újra eljön. Ezidén főként idegenforgalmi értéket mutatja be, hogy még jobban és közelebből megismerjük a lengyel földet.

Albánia első ízben szerepel önálló pavillonnal Budapesten. Csodálatos országot ismer meg itt a közönség, egy országot, ahol még nemrégiben még forgalom is alig volt, de ma a legmodernebb autóművek szelik keresztül, a legmodernebb repülőterei és kikötői és csodálatos szépségű középületei vannak. Idegenforgalmi szépségei, színes népművészete, de meg bányászata is rengeteg látványt és tanulságot nyújt majd a vásár nemzetközi közönségének.

Grippa, Hülés és Nevralgiák ellen JAWOL

Egy emigráns pere Ford ellen

Itélkezett a gyulai bíróság az Amerikából megszökött iss Mihály ügyében

Gyuláról jelentik: Fantasztikus háterü hitel-sértési per került főtárgyalásra a gyulai kir. törvényszék előtt. Amerikai állampolgár a vádlott, aki maga is Detroitban él és a vád tárgyává tett büncselekményt is ott követte el. A főtárgyaláson nem jelent meg és csak leánya ült a vádlottak padján, akit felbujtással vádolt az ügyesség. Rendkívül érdekes szerepe volt a bonyolult ügyben Hencz Károly dr. nyugalmazott államtitkárnak, aki mint a vád koronatanúja állott a bíróság elé.

Kiss Mihály öreg amerikai húsepáros valami birtokháborítási perbe keveredett a detroit-i Ford Motor Co-val és nem kevesebb, mint

301.000 dollár kártérítésre perelt a világhírű autógyárost.

A per sokáig húzódott, és Kissnek elfogyott a pénze. Kölsönöket vetett tehát fel ismerőseitől, azzal a kötelezettséggel, hogy ha majd megkapja Fordtól a pénzt, abból fizeti vissza a kölcsönveit összegeket. Két alkalmazottja, Laczó József és Kondor Mihály segítette ki, előbbi 6000, utóbbi 900 dollárral. Szőlősi Kálmán vendéglős 2200 dollárt kölcsönzött neki, ügyvédje, Hamborsky H. Aladár pedig, aki a Ford elleni perét vitte 2.250 dollárt követelt tőle ügyvédi munkadíj fejében.

Később Kiss egyezséget kötött Forddal és 15.000 dollár kártérítést kapott tőle, de nem fizette ki adósságait, hanem az egész pénzzel Európába szökött. Később Sarolta leánya is utána jött

Prattinger Ferenc aradi származású amerikai szarkesztő kíséretében.

és utóbbinak hívására mindhárom eljöttek Gyulára. Itt az öreg Kiss egy balul végződött vállalkozásba fogott.

Prattinger tanácsára megvásárolta a Kultura nyomda és lapkiadó részvénytársaságot és ennek részvényeibe fektette bele az Amerikából hozott dollárokat. A részvényeket azután leányának ajánlkozta és ezzel végkép elvonta hitelezői elől a kielégítési alapot. A vállalkozás teljesen tönkrement és az amerikai hitelezők, amikor neszét vették a dolognak, bűnvádi feljelentés; tettek Kiss Mihály ellen, aki később koldusszegényen visszavándorolt Amerikába.

A főtárgyaláson csak Kiss Sarolta jelent meg. A vádirat szerint bünrészese és felbujtója volt apjának, mert ő beszélt rá apját, hogy ne fizessen senkinek, hanem szökjenek át Európába.

Kiss Sarolta kihallgatása során elmondotta, hogy gyermekkorát Amerikában töltötte, majd Magyarországra jött és zárdában nevelkedett. Győrben férjhez ment dr. Angyal Guidóhoz, akiől később elváltak. Budapestben megdotta, hogy nagybátyja, dr. Hencz Károly jó barátságban van dr. Galamb Sándor makói ügyvéddel, akinek öccse, Galamb József évtizedek óta műszaki igazgatója a detroit-i Ford-telepnek. Arra kérte Henczet, esközzölje ki Galambnál, hogy járjon közbe amerikai öccsénél apja ügyében egy kedvező egyezség létrehozatala érdekében.

Galamb Sándor vállalkozott is a közvetítésre, mire ő Hencz Károllyal együtt Amerikába utazott, egyrészt, hogy Hencz mellett mint angol tolmács működjék, másrészt, hogy anyai örökségét megszeresse apjától. Hencz 21 hónapon át volt Detroitban, mint apjának „jogi tanácsadója”. Édesapja a hajójegyen és teljes ellátáson kívül havi 20 dollár zsebpénzt és többszáz dollár készpénzt adott Hencznek, aki magas jutalékos részesedést kötött ki magának az ügy sikeres befejezése esetére. Hencz közbenjárása azonban eredménytelen maradt és apja kénytelen volt a 15.000 dolláros egyezséget megkötöni.

Apám egyetlen hitelezőjét sem vezettem félre és

senki előtt le nem tagadtam, hogy fel vettem a pénzt Fordtól.

Elmondta azután, hogy néhány hét múlva ő is atyja után jött Európába. Trieszben találkoztak, onnan Győrbe, majd Budapestre utaztak és Prattinger tanácsára jöttek Gyulára, hogy megvegyék a Kulturát.

— Ki vette meg a Kulturát?
— En vettem meg a részvényeket.
— Adatok vannak arra, hogy édesatyja, Kiss Mihály volt a vevő.

— Nem ő volt. En vettem meg nagyanyai örökségemből, 6400 pengőt adtam a részvényekért. Később, amikor férjhez mentem Benkő István kórházi gondnokhoz, a részvényeket Benkő elvált feleségének, Bajza Lenkének ajándékoztam, hogy gyermekei jövőjéről gondoskodhassék.

Ezután a megbukott Kultura rt. volt igazgatósági tagjait hallgatta ki a bíróság, akik egybehangzóan azt vallották, hogy Kiss Mihály vásárolta meg a részvényeket. Prattinger fizette ki a vételárat, de a Kiss Mihály pénzből.

Most került sor a per koronatanújának kihallgatására. Dr Hencz Károly nyugalmazott államtit-

kár, jelenleg kőbányatulajdonos kijelentette, hogy Kiss Sarolta állandó unszolására lépett összeköttetésbe dr. Galamb Sándorral, aki vállalkozott a hogy intervenciál öccsénél a Kiss-féle kártérítési ügyben. Erre Kiss Mihály közjegyzői okirat küldött neki, melyben igazolta, hogy 100.000 dollár vagyona, 1500 dollár havi jövedelme és 30.000 dollár készpénze van. Beutazási vizumot és hajójegyet kapott tőle és így utazott ki Kiss Sarolta; együtt Amerikába.

Az volt a feladata, hogy Galamb József utjára vetesse meg Forddal Kiss Mihály ingatlanát és erre az esetre Kissék felajánlották, hogy nagy forgatósággal betársulnak az ő bányavállalatába. Amerikában tudomást szerzett Kiss Mihály adósságáról. Azt tapasztalta, hogy Kiss Mihály mindenbe leánya tanácsát követte,

a szökhést is leánya tanácsolta neki.

Kiss Sarolta gondoknál alá akarta helyeztetni magát és ő akart a gondnoka lenni, hogy ilymódon Tbor nevű bátyját kisemmizze az apai örökségből. Amikor Kiss a pénzzel megszökött Amerikából, levelet írt neki, hogy fizesse ki hitelezőit, különben nagy bajba kerül. Aztán ő maga is hazajött Amerikából.

A szembesítés alkalmával Kiss Sarolta valószínűleg mondja Hencz állításait.

A bíróság büntönet mondogta ki Kiss Sarolta hitelsértés vétségében és ezért

egyhávi fogházara ítélte,

a büntetés végrehajtását azonban felfüggesztette. Indoklásában megállapította, a bíróság, hogy nyilvánvaló ugyan, hogy Kiss Mihály külföldön lakik de mivel az eljárás megindítása alkalmával állandóan Gyulán tartózkodott, a gyulai törvényszék illetékes az ügy elbírálására. Az ítélet jogerős.

A HATVANÉVES IRÓ

Mikor 1920-ban először hallottam őt beszélni, mingyárt Pázmány Pétert juttatta eszembe. Pázmány a reformáció nyelvével, fegyverével, indulataival s dinamikájával csinált ellenreformációt. Ilyesmit csinált Szabó Dezső is. A „Nyugat” és a „Huszadik Század” hajdani munkatársa beszélt az ellenforradalom ifjúságához, anélkül, hogy a maga régi valójából valami is feladott volna. Véghezvitte azt, amire a politikusok jóval később eszméltek rá, megmutatta, hogy a keresztény hívőség és a nemzeti gondolat igen szépen megfér a radikális és szociális követelésekkel, a magasrendű fajfi eszme pedig az emberiséggel.

Szabó Dezső már 1920-ban áttörte a „jobbaldaliság” és a „baloldaliság” korlátait s magyar életprogramot adott, felállította az örök magyar követelések kőtbláit, a maguk valójában megrajzolta az azóta is csak vajdó sorskérdéseket.

A hajdani kurucharcok rohamra lehettek olyan, mint az ő jelentkezése. Alighogy megjelent az „Elsodort falu”, jöttek újabb írásai, újságcikkei, előadásorozatai. Eleinte azt hittük, hogy mindez valóban csak egy „roham” az életében s majd tovább megy új művek felé. Akkoriban talán ő is így hitte. De nem sokára ki derült, hogy nem a „mű” fontos Szabó Dezsőnek; sőt minden mű csak „cifra szolgál” egyetlen nagy cél szolgálatában. Ez a cél pedig: a nemzetteremtés.

A kiadók tülekedtek az új Szabó Dezső könyvekért, amelyek nem akarták megszületni. Szabó Dezső pedig mindent fölégetett maga mögött. Lap, kiadó, tábor és barátok nélkül maradt. Az ugynevezett „konszolidációs” korszakban az a vélekedés lett urrá, hogy Szabó Dezsőnek nincsen sok keresnivalója ebben a korban. „Távolról” tisztelték s közben olykor a legkétségbeesettebb lépéseket kellett tennie, hogy a pusztá létét fenntarthassa.

Ezekben a gyötrelmes, nehéz években nőtt meg igazán Szabó Dezső. A nagy sikereket igénylő író eltűnt. Nagy irodalmi álmai szétfoszottak, mint a felhők. Tarka, buja kertje helyén egy kemény, duslombu túlgyfa nőtt: egy hatalmas gondolatrendszer. Olyan gondolatrendszer, mely a népsorból nőtt s joggal tart igényt a népsors irányítására.

Legnagyobb szenvedélye az áldozat volt. Sorsdöntő éveiben ez a nagy szenvedély falta fel apróbb, a mulandóbb szenvedélyeit. Egy nagy önfeláldozás közepette nőtt a gondolat tölgvényé. Teljes függetlenséget vállalt az örökké „ligákra” bomló magyar társadalomban. Megrajzolta a maga utját és sohasem tért le róla egy tapodtat sem. Nem lépett be többé a társadalom piacára, nem vállalta a társadalom közelharcait. Tölggyfa

maradt, mely arra vár, hogy a lombjai alá jöjenek.

Gyegyetlen-szép disciplinában folyik az élete a heroizmus disciplinájában. Tudatosan látja hogy ez a heroizmus a gyűjtőpont. Hullhatunk bomolhatunk ezerfelé, de ide kell visszatérni: magyar sugaraknak, ha élni akarunk.

Amikor az emberek, jobbra s balra egyaránt elvesztették a belső irányítójukat, ő akkor találta meg. Az utóbbi hónapokban is minder Szabó Dezső-füzet esemény volt. A magunkban fojtott s befelé mormolt szavakat kimondotta jussa van hozzá, egész életével váltotta meg ezt a jusst.

Ő a magyar szellemi szabadság egyik megtestesítője. A székiyudvarhelyi rebellis tanár az ünnepeit regényíró, a legdivatosebb előadó fogalomná nőtt.

Mindenütt jelen van. Nincs író, művész, gondolkodó és politikus, aki igen sokat ne köszönne neki. Ellenségei rendszerint azok, akik semmi képpen sem tudnak megbirkózni a hatásával.

A magyar élet nagyon mostoha volt vele. „Egyénisége” volt az ürügy arra, hogy a tanítását letagadassák. Művei már esztendőök óta nem kaphatók s egy fillérvény jövedelmet senki élvez utánuk; gyűjteményes sorozatát hiába várjuk. Barátainak minden fáradozása diábara sem sikerült kieszközölni tanári nyugdíját.

Most husz esztendeje jelent meg az „Elsodort falu”. Ez a könyv is a magyar faj előretörését hirdette. De milyen hősiessé, mennyi emberiséggel és milyen tehetséggel. Jellemző, hogy az utóbbi esztendőök nagy „fajvédők” lármájá mindenre hivatkozott, csak erre a könyvre nem. Ez érthető is, mert Szabó Dezső nem rekedt meg az antiszemitizmussal. S az ő fajvédelme nem egy gyögyvithatatlan alacsonyági érzésből fakadt, mely kívülről keres igazolást.

A fajvédő Szabó Dezső a nép teljes felszabadítását hirdette. A kapitalizmus revíziója mellett nem feledkezett meg a feudalizmus felszámolásáról sem. Életet és intézményeket akart építeni a magyar faj számára. A fajvédelmet s szigorú szellemi és erkölcsi mértékkel csinálta s a gondolat ellenségeinél jobban gyűlölte mindig a gondolat elősídhadát.

Most, mintha ébredezni kezdene a magyar társadalom lelkiismerete. Szabó Dezső-bizottság alakult jubileumának megünneplésére. Ennek a bizottságnak az a legelsőrangú feladata, hogy építse Szabó Dezső utját a közösség, a tömeg felé.

Szabó Dezső legelső dogmája úgy szól, hogy: minden a közösség. S esztendőök óta alig jut el a közösséghez. Él, tanít, a magyarság önvédelmi harcának egyik legkülönb bástyája.

Féja Géza.

Elmének munkája

Ember néha olyankor is dolgozik, amikor sejt.

Hatnyolc évvel ezelőtt Kanadában egy fiatal orvos, bizonyos Frederick Banting. Jó közepes készségű orvos nem voltak betegei és csak úgy tudott megélni, hogy népművelési előadásokat tartott a faluban. Tíz dollárt kapott egy előadásért és a téli hónapokban minden hétvégén tartott egy előadást. 1920 október végén a megye által készített program szerint a cukorbetegségről kellett előadást tartania. Banting ötvette orvosi tankönyveit és mindent elolvasott bennük, amit a cukorbetegségről írtak. Egymásnak ellenmondó elméletekről és híreskről azt állapította meg, hogy mindegyik a cukorbetegséget. Ha valamely orvosi műveletben kellett volna a cukorbetegségről előadást tartania, nyugodtan megmondhatta volna, hogy a cukorbetegséget nem ismerjük; de egy népművelő embernek nem lehet ilyesmit mondani, mert az a kérdés, hogy „ha az úr nem tudja, akkor minek beszél róla?” Éjfélkor fenn volt a doktor, de előadásának vázlatát nem tudta elolvasni. „Holnap másik témát fogok kérni”, mondta magában és a cukorbetegségről sem szólt. Éjfél után lefeküdt. Három óra után azonos ébredt és hirtelen az eszébe jutott valamit gyűjtött és az éjjeli szekrényen levő papírra felírta ezt a néhány szót:

A kutya hasnyálmirigyének vezetékét elvágtam. Hatnyolc hétig várnai a leköttét rész-életemig, azután felválni, az üledéket kivenni és eldobni.

Ezután újra lefeküdt a doktor és nyugodtan aludt reggelig. Amikor felkelt, a reggeli után elment ahhoz a kísérlethez, amelynek megírta az éjszaka leírta. Így fedezte fel Banting a cukorbetegséget.

Éjfélkor, amikor lefeküdt, a problémát megfogalmazta. Három óráig, amikor felébredt, megvolt a megoldás. Talán a cukorbetegség álmodott és álmodott. Hogy jött létre a megoldás? Egyszerűen. — az elme öntudatlan („tudatalatti”) munkájának eredménye.

Tehát elménk dolgozik akkor is, amikor nem tudunk róla? Feleletem: „Már aki!” Vannak emberek, akiknek elméje még tudatosan sem dolgozik, nemhogy „tudat alatt” is dolgozik.

Az elme öntudatlan munkájáról már diákoromban tudomást szereztem. Iskolai dolgozatok között sok volt az idegnyelvű fordítás, az iskolában egyszerre négy idegen nyelvet tanultam. Szótáraitam a lehető legelősebbek, tehát igen gyengék voltak és megtörtént, hogy ha idegen szót nem értettem, hiába kerestem a szótárban. Ez bosszantott, mert az idegen szó értelmének tetszett, tehát az értelmét valaha tudtam, csak elfelejtettem. Ilyenkor sohasem törődtem a fejem, hogy mi lehet az idegen szó értelme, egyszerűen felírtam a szöveget és másnap foglalkoztam. Másnap azután egészen könnyen és gyorsan megírtam azt, amin az előző napon fennakadtam; idegen szót még nem értettem, de foglalkoztam a tegnapi szöveggel és redesen feloldoztam.

Tudatos és tudatalatti elménk a munkájában vajon összejár-e? Nem kellene-e a problémát tanulmányozni? Amennyit mindenre megfigyelhetünk, hogy amikor tudatos elménk olyan dologgal foglalkozik, amely nagyon tetszik nekünk, ugyanakkor tudatalatti elménk is nagyon jól dolgozik. Ugynevezett pihentettség vagy üdülések azonban többnyire nagyon elhibázzuk, mert amikor rendes munkánk elvégződik, nem ügyelünk arra, hogy mielőbb kevesebbet gondolkozzunk. Ha szabadságunk alatt folyton valamely bajunkon töprenünk, — nem pihentünk semmit.

Szellemi munkánk ható erői: a működő elme, továbbá a tapasztalatok raktára és a tapasztalati ismeretek felidézése és a belőlük levezetett következtetésekben való ügyesség. A működő elme erejét körülbelül ötven százalékkal használjuk ki, tapasztalati tudásunkat pedig csak kisebb arányban. Nem birunk emlékezetünkkel mindent előszedni, — nem birunk egyszerre többet felhasználni, mint amennyi elménk előterében elfér.

Egy amerikai lélektudós, Udegraff az érett lélektudósok életét a főzés fizikai folyamatához hasonlítva: össze kell rakni a helyes tényeket és meg kell várni, míg a helyes összetétel megfog. Azt ajánlja, hogy amikor valamely helyes kérdés megoldása feladatunk, beszéljünk meg a kérdés minden oldalát és minden legkisebb részletét.

Henry Ford hetvenötödik születésnapján

A hajók Angliába hozták mindent, ami csak finom volt a világon; ez fejlesztette ki ott a választékos ízlést. Az angol arisztokrácia az „Old Sandal Water”-t ezt a felülmulhatatlan toalettszert részesíti előnyben.

„Old Sandal Water” — csakis a „vitorlással” valódi — több, mint illatos kölnivíz. Hála a természetes ébenfa, cédrus és egyéb exotikus fakivonatoknak, „Old Sandal Water” üdítő és mindenekfelett különleges illatu. Használjon Ön is egy üveg „Old Sandal Water”-t, amely Románia minden szaküzletében kapható.

Old Sandal Water

TOBB A KÖLNIVIZNÉL

LADY GYARMÁNY

Hatalmas ünnepséget rendeztek Amerikában, hogy kiengeszteljék a megsértett néger énekesnőt

Érdekes konfliktus támadt, mert egy természet nem akartak bérbeadni a legnevesebb néger énekesnőnek

Newyorkból írják: Emlékezetes, milyen nagy port vert fel néhány héttel ezelőtt, hogy a „Forradalom leányai” nevű igen hatalmas amerikai női szervezet vonakodott bérbeadni nagyszerűt egy hangversenyrendező vállalatnak, mert a hangversenyen Marian Anderson lépett volna fel.

A világhírű énekesnő ugyanis köztudomásúan — néger. A sérelmet maga az amerikai kormány hivatalosan hozta helyre. Példátlan ünnepséget szerveztetett a Lincoln emlékmű előtt, ahol 75.000 ember, nagy többségben néger, jelent meg. Marian Andersont az ünnepségen Ickes belügyminiszter személyesen mutatta be és a következő beszédet mondotta:

— A szabad ég alatt elterülő roppant színházban mindnyájan szabadok és egyenlők va-

gyunk. Isten maga adta nekünk ezt a csodálatos díszletet: a napot, a holdat és a csillagokat. Isten nem tett különbséget a fajok, a hitnek és színek között.

— Százharminc évvel ezelőtt Isten Lincoln küldte nekünk, hogy visszaadja a szabadságot azoknak, akiketől igazságtalanul megvontuk.

— Lincoln ezért életét adta. Illo tehát, hogy emlékének áldozva, annak a fajtának egy leánya, amelyet ő szabadított fel, énekeljen az emlékműve előtt. A zseni nem ismeri a fajták különbségét.

Marian Anderson erre kezét szoritott a belügyminiszterrel, levette kalapját és bundáját és énekelni kezdett. Először egy hazafias dalt énekelt, majd Gounod „Ave Maria”-ját, végül a „Troubles I have seen” című néger vallásos dalt.

azt mondta az újságíróknak, hogy sikereinek egyik nagy titka az, hogy ő nagyon sok dolgot ösztönösen cselekedett. Egyik újságíró megkérdezte tőle, hogy mit ért ösztön alatt? Ford egy kicsit gondolkodott és aztán ezt mondta:

— Az ösztön valószínűleg a múlt tapasztalatainak és a későbbi használatra felhalmozott ismereteknek esszenciája.

Tudatunkból kerül minden a tudatalattiak raktárába és azt, amire szükségünk van, tudatos elménk tudta nélkül vonzolja elő a tudatalatti én, az egész folyamathoz mitsem értő sokaság nagy bámulatára. Amire azt mondjuk, hogy „zseniális dolog”, az többnyire a tömeg előtt ismeretlen tudatalatti én egészen szabályos munkája.

Egy rossz spekuláció, amely miatt egy új város épült

Az R. C., Rockefeller-City születése és élete. Három millió miatt 300 millió dollár kockázat: Ingyen irodahelyiségek, amelyekből mégis jó üzlet lesz és egyéb amerikai ötlet

Newyorkból írják: Mi az R. C.? A newyorkiak egy része Radió-City, a másik része Rockefeller City elnevezés rövidítését látja az R. C.-ben. Mindkettőben áll az R. C. A. Buildigg, amely 70 emeletes palota, olyan magas, mint az Eiffel torony.

Az R. C. Rockefeller egyik sikertelen spekulációjából keletkezett nagyszériű vállalkozás. 1938-ban elhatározták, hogy új operát építenek. Rájöttek arra, hogy a régi Metropolitan Opera a híres gyémántpatkóval már avult és új foglalatba kell helyezni. Gyémántpatkónak nevezik az opera első emeleti páholyosát, amelyet egy-egy reprezentatív előadás

csaknem kivétel nélkül milliárdos családok foglalnak el.

A fiatalabb John D. Rockefeller is nagy zenebarát. Állítólag, hogy az opera segítségével legyen, de mások szerint gyors spekulatív szándékból, megvásárolta az 5. és 6. Avenue és a 48. és 51. Street közötti területet, Newyork régi botanikus kertjét. Ennek értéke 300 ezer dollár lehetett, de a Columbia egyetem a botanikus kert tulajdonosa, a napiárért nem akart megválni a területtől, így

Rockefeller kénytelen volt ennek tiszteresét, 3 millió dollárt kifizetni.

Ugy véli, hogy megéri. Az opera, a város központjában épülhet fel és vagy zenebarát, vagy kapitalista érzelmei melegen hullámoznak, amikor a régi botanikus kert helyén az Opera épülete jelenik meg, — egyelőre csak lelki szemei előtt...

HÁROM MILLIÓT MENTENI HÁROMSZÁZ MILLIÓVAL.

De Isten végez, az ember csak tervez. Még akkor is, ha az embert történetesen John D. Rockefellernek nevezik. 1929-ben beáll a dekon-

junktura. Lehetetlennek látszik az opera építésére szükséges összeget előteremteni, sőt a Metropolitan igazgatósága már a területet sem veheti át. Jön a

történelmi fekete péntek és mindenkinek elmegy a kedve attól, hogy építkezzen.

Rockefeller izgalmas vitákat folytat az ingatlanügynökökkel, de azok még parcellázva sem képesek tudni a területen. Ekkor támad a fiatalabb Rockefellernek az az ötlete, hogy

3 millió dollárt megment 300 millióval,

maga fog építkezni, de nem egyszerű épületeket, amilyenek ezrével vannak Newyorkban, hanem mindent felülmúló, gigantikus patotákat, amelyek

lehetővé teszik a 150 ezer négyzetméternyi terület óriási kihasználását.

és új City, új üzleti negyed lesz. A terv nem volt más, mint az, hogy egy aránylag kis területen gigantikus várost építeni, amelyben alig lakik ember, mégis óriási forgalma van, mert üzletházak, irodák, a legnagyobb cégek székhelye, irodája az R. C.-ben lesz.

Huszonnégymillió téglá, 11 ezer vagon acél, 6 ezer vagon cement, 12.300 ablak, 17.600 ajtó anyagát nyelte el a 70 emeletes palota, amely ma egyedül is egy városrésznél felel meg, amelyben uttlevelet lehet vizumoztatni, táncolni, rádióüzemetet küldeni, a modern európai regényeket megvásárolni, a tetőtérreazon sportolni, a Chace National Banknál folyószámlát nyitni, Berlitz-iskolába járni, órát javítani, Culbertson urnál bridgetanfolyamot venni, sőt a mamutépületben lakik az egyik legjelesebb newyorki sebész és így semmi akadályja nincs annak, hogy a látogató egy vakbél operáción is átessen.

Prometheus és Lenin az előcsarnokban

A hetven emeletes palota sokáig guntyárgya volt a newyorki társasátnak. A tréfák java-része a fiatalabb Rockefeller nagyszási hóbortjának megtestesítését látta a mammutépületben. Az egyik revüszínházban egy szkeccset adtak, amelyben az öreg Rockefeller rákiált fiára:

— Ha még egy ilyen üzletet csinálsz, unokáim a szegényházban fognak meghalni.

Az egyik lap azt írja, hogy az ember mindent elkerülhet, ami számára kellemetlen. A rossz könyvet nem kell elolvasni, a sikertelen szindarabokat nem kell megnézni. Csak a hetven emeletes épületmonstrum öltik mindig a szemébe, ha bármerre kerül meg a newyorki Cityt.

Az előcsarnokban egyimpresszionista szobrász, Paul Manship Prometheus szobra áll. Az előcsarnok körül egy művészeti botrány is kirobbant. A freskók festésére Diego Rivera, mexikói szobrász kapott megbízást, az aki két év óta vendégeli magánál Trockijt. A freskók festésénél féktelen kifejezést engedett kommunista érzelmeinek és a fiatalabb Rockefeller kissé megdöbbent azon, amikor látta, hogy

az előcsarnok falfestményének főalakja Lenin elvtárs.

Ezeket a freskókat el kellett távolítani.
MOZGÁSBA JÖN A REKLAM.

Mindaz azonban csak a kezdet nehézsége volt. Rockefeller mellett mozgásba jött a sajtó, amely nem győzte dicserni azt a gyönyörű kiállítását, amely az R. C. A. Buildigg tetőtérreaszáról a Hudson folyóra és Long Islandra nyílik. Kiemelték

a tetőtérreasz kedvező éghajlatát, magaslati levegőjét

és sok egyebet, amelynek összessége okozta azt, hogy napi 80 ezer főre emelkedett a 70 emeletes bérház megtekintőinek száma és Newyorkban az emberek mindenek előtt azt a kérdést intézték egymáshoz:

— Volt-e már az R. C. Buildiggben?

A palotát és az új negyed egyéb 20 és 30 emeletes palotáját be kellett népesíteni. Készen állott egy városnegyed, amely 300 millió dollárba került és most már az volt a kérdés, hogy meg lehet-e ezt a háromszáz milliót menteni avval a

pany, mozik és színházak bérlik. A legtöbb terület bérbeadását azonban nem a hivatásos ügy-nökök, hanem

egészen fiatal emberek végzik, akik tapasztalatlanságukkal indítják meg a vállalkozást.

Lelkesedéssel futtva bírják rá a cégeket arra, hogy részesedést vállaljanak a Rockefeller Centerben. Egy pap, egy futballista, egy nyelvtanító többszáz ezer négyzetméter területet értékesített. Rockefeller rendes trükkje az volt, hogy egy szakma vezető cégének öt-tíz évre ingyen adott irodahelyiséget. Ez maga után vonzotta a szakma többi tagjait,

akik azután busásan megfizették az elsőnél elengedett házbért.

Ha egy hajózási iroda beköltözött a Centerbe, akkor utána ment a többi. Elég volt egy-két nyertermék cégnek ingyen helyet adni és a 70 emelet három emelete megtelt a nyertermék-cégek irodáival. Így vándoroltak sorra az R. C. A. palotájába az aviatikai, az utazási, filmirodák, sőt Rockefeller meginvitálta palotájába legnagyobb versenytársát, a Shell olajrézervén-társaságot, amely éppen akkor bérelt három évre másik helyiséget. Rockefeller gavallérosan kifizette a három évi bért és

a versenytárs nyomában, az összes petró-leumvállalatok a nagy Buildiggbe költöztek.

TISZTESSÉGTelen VERSENY, KÁR-TÉRÍTÉS.

A nagy ingatlan kapitalisták felzúdultak az ilyen eljárás miatt. A régi Cityben százával maradtak üresen a helyiségek.

Rockefellerrel feljelentették tisztességtelen verseny miatt.

Az August Heschell cég, amelynek épületében 100 irodahelyiséget maradt üresen — lévén ennek cégeknek 10 blokkháza — szintén beperelte Rockefellert és attól

tízmillió dollár kártérítést követelt.

A bíróság azonban kimondotta, hogy az R. C. A. igazgatósága Newyorkban már évtizedek óta szokásos módszerekkel él és nincsen szó tisztességtelen versenyről.

1933-ban öt épület volt készen az R. C. A. Buildiggen kívül. Az üzletváros vezetősége a külföldi cégeket is ebbe a negyedbe csalogatja és ezért külön British Empire Buildigget, Maison Francaiset, Palazzo D'Italiát építtet. A vállalat propagandafőnöke, Merle Cromwell elárasztotta a világot a nyolcadik világsodáról szóló röpiratokkal. Az előcsarnok, márványoszlopok minden nap megtelt közönséggel, akik kiállításokat néznek, előadásokat hallgatnak és hangversenyeket élveznek. Nemrégiben a szenátus törvényt hozott, amely szerint

a Rockefeller Center szabad kikötő, ahol az importcégek áruikat vámfizetés nélkül állít-hatják ki.

A negyed postahivatala — amely évi egymillió dollár szimbólikus bért fizet, — havonta félmillió levelet forgalmaz és így a kockázatos spekuláció, az évekké elelőtt még kigonyolt műváros, szinte valóságos hercegség lett, a tőkének, a pénznek vertikálisan elterülő büszke birodalma.

George Herald.

Budapesti Nemzetközi Vásár

április 28-tól május 8-ig.

1500 kiállító, 9 külföldi állam részvételével. — Saját rádióleadó állomás. — Divatszínház. — Számos ipari és közüzemi külön csoport

50% utazási kedvezmény

Ervényes: Magyarországon Budapestre április 18-tól május 8-ig, vissza április 28-tól május 18-ig. A 37 külföldi államban érvényes vasúti és egyéb menetdíjkedvezmények részleteit a vásárigazolvány ismerteti. Érvényes útlevelel és vásárigazolvány felmutatása ellenében

vízummentes határátllépés április 18-tól május 8-ig.

A vásárvízum május 18-ig jogosít bárkit magyarországi tartózkodásra. Vásárigazolvány egyenként 120 leiert kapható a „Romania” utazási iroda és a Wagons Lits-Cook iroda összes fiókjainál

HIREK

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

BELFÖLDÖN

Magánosoknak egy hónapra 70, negyedévre 200, félre 400, egész évre 800 lei. Hához való kézbesítésért külön havi tíz lei. Nyugdíjasoknak, közalkalmazottaknak egy hónapra 60, negyedévre 180, félre 350, egész évre 700 lei. Hához való kézbesítésért külön havi tíz lei. Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1200 lei kézbesítéssel együtt.

KÜLFÖLDÖN

Egy hónapra 120, negyedévre 350, félre 700, egész évre 1400 lei.

TELEFON

28-10 és este 9 óra után 28-15.

MEGJELENÉS

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével.

SZERKESZTŐ:

Vuchetich Endre dr.

A tudós öregurnak...

Az utóbbi időben sok szó esik az angol kormány újjalakításáról. A jelenleg együtt ülő parlament mandátuma is lejáratófélben van, úgyhogy a közeljövőben választásokra kerülhet a sor. Ily körülmények közt Angliában is foglalkoznak az örök problémával, vajjon a leghiggadtabb idők, vagy a gyorsabb mozgású fiatalok számára való-e a parlamenti helyek s a miniszteri karosszék.

Erről a témáról érdekes és megiszívelendő megjegyzéseket tett közzé a Windsor Magazine legutóbbi számában Sir Charles Petrie, a kiváló tudós és költő, aki most előadást tartott.

— A jelenlegi brit kabinet tagjai — írja Sir Charles — messze túl vannak az élet úgymenetzett „javakorán.” A nemzedék azonban, amely hivatva volna nyomukba lépni, nem létezik. Az csendesen pihenő flandriai törökországi és kisázsiai katonasírokban.

— Azt sem lehet tagadni, hogy a politikai pálya kockázatos vállalkozás az olyan fiatal ember számára, akinek nincs elegendő pénze és összeköttetése ahhoz, hogy korán jusson a Háza. De ha ez sikerül is neki, a következő választáson könnyen kibukhatik s azon közben, nem is a tehetségesebbek hanem a szerencsésebbek fejeire nőnek.

— Jelenleg a képviselők anyagilag valamivel jobban vannak „elvezetve”, mint néhány év előtt voltak. De most is újjan szembőljárja meg az ember azt a néhány képviselőt, aki hatszáz font évi fizetéséből (körülbelül egy millió lei) valamit is megtakarít. Egy választás átlagos költsége ugyanis ezer fontra tehető s ez a költség minden negyedfényben megújul, mert a háború után ilyen átlagos időközben oszlatják fel a Háza. Ezenfelül a vendéglátás, levelezés stb. szintén szép pénzt emészt fel.

— A fiatal képviselő természetesen maga is émi akar. Ez azonban nem könnyű dolog, mert a politika valójában minden idejét igénybe veszi. Az idősebb képviselők hozzájutnak ugyan aféle jövedelmező igazgatóságokhoz, amelyek nem érintik összeférhetetlenségüket, a fiataloknak azonban ilyenben nincs részüik.

— A Háza érvényesülni, egyidejűleg másutt kesyeret keresni — szakadályon súlyos miniót jelent! Ily körülmények közt nem azon kell csodálkoznia, hogy a tehetséges fiatalok csekély számmal, hanem inkább azon, hogy aránylag nagy számmal illeek az angol parlamentben. A közéleti pálya ugyanis soha nem volt oly csábos, mint napjainkban.

— Csak hogy a magánélet biztosabb megélhetést nyújt, mint a politikai élet, azért sok olyan fiatal ember mondott le a fórumon való szereplésről, aki régebbi időben arra felé indult volna. Hogy ez az irányzat nem lett általános, ez már egymagában is becslésére válik: a sokat korholt ifjú nemzedéknek.

— Módosították a jogiszemélyiségről szóló törvényt. Bucurestiből jelentik: A hivatalos lap legújabb száma közli a jogi személyiségekről szóló törvény 12-ik pontjának módosítását, amely a következőképpen szól: A miniszterium megfelelő ügyosztálya minden jogiszemélyiségek iránti kérelem ügyében tartozik 30 napon belül megfelelő információk alapján véleményt adni a törvényszéknek.

(—) Eljegyzés. Reiter Olgi (Temesvár) és Hau József (Delta) jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

Április 16
Vasárnap
Lambert, Agapia

1341 április 16-án Lajos császár Cillei Frigyes grófi rangra emelte. A Cillei család később Magyarország történetében nagy szerepet játszott úgy Zsigmond király alatt, mint pedig a Hunyadiak korában. Cillei Ulrik gróf, Frigyes fia, adáz ellensége volt a Hunyadiaknak, azonban a vetélkedésben alulmaradt.

1830 április 16-án halt meg Katona József, a Bánk bán halhatatlan szerzője. Drámaírói munkásságát idegen darabok fordításával kezdte. Azután is írt darabot. A Bánk bánon kívül még négy másik színműve van. A Bánk bán a legnagyobb dráma, azonban a költő nem érte meg művének dicsőségét, amely csak halála után került színre és aratott sikert.

1916 április 16-án halt meg Gane Nicolae román novelláíró. Sokáig ügyvédeskedett, majd politizált és miniszter lett, később a szenátus elnöke volt. Több kötet érdekes elbeszélése jelent meg.

Április 17
Hétfő
Apolonia, Ilma, János

1444 április 17-én született Botticelli Sandro olasz festő. Leginkább bibliai képeket festett. Madonnáinak szépsége utólréhetetlen, mert azokról nemcsak báj, hanem istenfé-

lelem és mély hit sugárzik. 1790 április 17-én halt meg Franklin Benjámín híres amerikai tudós, feltaláló és államférfi. Legnevezetesebb találmánya a villámhárító, amely rengeteg épületet és emberéletet ment meg évente a villámcsapástól.

— FRANCIA NAGYKÖVET BUCURESTIBEN. A francia kormány 1939. április 12-iki határozatával Adrien Thierry követet nagykövetté léptette elő, most pedig öfelsége, II. Carol királynak terjesztette fel hozzájárulást végett és kérte Románia uralkodójának hozzájárulását Thierrynek Franciaország romániai nagykövetté való kinevezéséhez. Adrien Thierry 1885. január 4-én született, Joseph Thierry, Franciaország volt madridi nagykövetének a fia. Jogi és diplomáciai tanulmányai befejezése után, 1910-ben, első lett a francia külügyminisztériumban megtartott versenyvizsgán és a következő évben a londoni nagykövetségén mint titkár működött. Hat éven át teljesített itt szolgálatot Paul Cambon nagykövet mellett. 1917-ben Madridba került. Rövid idő múlva ismét Londonba küldték, ahol kilenc éven keresztül teljesített szolgálatot, amikor követségi tanácsosi rangot kapott. 1927-ben ismét visszerült Madridba. 1933-ban pedig mint Franciaország rendkívüli meghatalmazott minisztere, a görög fővárosba került, ahol három évig képviselte országát. 1936. májusában Romániába jött, ahol most már harmadik éve képviseli a francia köztársaságot. Ez alatt az idő alatt minden igyekezete oda irányult, hogy himálytse a két ország közötti hagyományos baráti viszonyt.

— Vakmerő gépkocsitolvajt tett ártalmatlanná a fővárosi rendőrség. Constantinescu rendőrkomiszár, a bucurestii rendőrség közlekedési ügyosztályának vezetője tegnap letartóztatott egy veszedelmes gépkocsitolvajt Ionescu Dumitru személyében, aki az utóbbi időben sorozatos autóplopásokat követett el a fővárosban. Ionescu az ellopott gépkocsikkal először körutat tett az országban, azután valamelyik városban eladta a kocsi. Ha nem talált megfelelő vevőt, úgy a motort leszerelte és azt adta el, a többi alkatrészeket az uton hagyta.

— Az állami sorsjáték mai húzáseredményei. Az osztálysorsjáték mai húzásán a következő számok nyertek: Egymillió leit a 38752, százezer leit a 752, 926, 17892, 30782, 43322, 48183, 69840, 70026, 79064, 98727, kilencszázötvenkét leit nyertek a 00, 18, 26, 28, 37, 48 végződésű sorsjegyek, továbbá 160 darab, egyenkint 20.000 leies és 600, egyenkint 8000 leies nyerményt húztak ki. — A melléksorsjegyeknek egymilliót nyertek az 390004 és 609868 számok. Ezzer leit nyertek a 0162, 0481, 0517, 0776, 1096, 1725, 2297, 2692, 2791, 2946, 3319, 3478, 3503, 3817, 3845, 3966, 4897, 4849, 4759, 4060, 4003, 5273, 5403, 5660, 6765, 7061, 7339, 7461, 7751, 7986, 8275, 8748, 8861, 9133, 9196, 9470, 9323, 9549, 9691, 9861 végződésű, kettőszázhuszonnyolc leit a 005, 160, 241, 349, 606, 671, 677, 683, 740, 822 végződésű melléksorsjegyek. Százhatvan darab melléksorsjegy 10.000 leit, 3200 darab pedig 1000 leit nyert.

— Erdőtüz Dambovitamegyében. Bucurestiből jelentik: Dambovitamegyéből érkezett jelentés szerint egy öt hektáros területen fekvő erdő kigyulladt és leégett. A tüzet az okozta, hogy előző napon gyermekek játszadoztak az erdőben, akik tüzet raktak, hogy melegedjenek és a tüzet nem oltották el.

„Optica“

SZEMÜVEGKER
solingeni acélárak, beret-
vők, olók, kések a leg-
jobb minőségben

CAROL PRICKELMAYER
Timisoara II. Piata Traian 8.

— Folyósítják a volt szamosvölgyi-vasút nyugdíjasainak illetményeit. Désről jelentik: Több ízben beszámoltunk arról a perről, amelyet a volt Szamosvölgyi-vasút nyugdíjas tisztviselői és más alkalmazottai indítottak az állami nyugdíjpenztár ellen, illetményeik folyósítása érdekében. A per éveken át húzódtott anélkül, hogy érdemleges tárgyalásra került volna sor. A dési törvényszék legutóbb a kolozsvári törvényszékhez tette át az ügy iratait, hogy ott tárgyalják le a keresetet. Erre azonban valószínűleg nem kerül sor, mert a bucurestii nyugdíjközpont értesítette az érdekelteket, hogy április folyamán már kiutalja és folytatólagosan kifizeti a teljes nyugdíjakat.

(—) A KIKÖTŐ- ÉS SZALLITÓMUNKÁSOK CÉHE. A temesvári munkáskamara közli, hogy a miniszteri rendelkezés értelmében a szállítómunkások céhét a kikötő- és szállítómunkások céhének fogják nevezni és ennek tagjai lesznek az állomások raktáránál dolgozó kézimunkások és fuvarosok is.

(—) A FALETRÁK KÉSZÍTŐI IS TAGJAI A FAIPARI CÉHNEK. A temesvári munkáskamara közli, hogy mindazok, akik faletrák készítésével foglalkoznak szintén tagjai a faipari céh azon csoportjának, amely a faipari munkásokat és iparosokat foglalja magába.

(—) A SZÖVETKEZETI MOZGALMAK ELENKITESE. Tegnap Temesvárra érkezett Tu-toiu felügyelő a szövetkezeti minisztériumból és meglátogatta Tieran Emil dr. főpolgármestert, akivel a szövetkezeti mozgalmak városunkban való élénkítéséről és fejlesztéséről tárgyalt.

(—) SZÜLETÉSEK. Az anyakönyvi hivatalban a következő gyermekek születését jelentették be: Göttlicher Oszkár, Gönző Anna, Botean Iosif, Szlávik József, Utvinant Gáspár, Oláh József.

(—) HALALOZÁSOK. Meghaltak Szakáll János huszonkét éves raktárnok, Dickinger Miklós kilencven éves földműves, Seibert Károly tizenhárom napos, Bufan Marta, született Campian negyvennyolc éves.

(—) FIATAL URILEÁNY TRAGIKUS HALÁLA. Súlyos gyász érte Wiener Imre dr. aradi orvost, akinek húsz éves Mausi nevű leánya, a kolozsvári egyetem orvosi fakultásának tehetséges hallgatója, néhány napi szenvedés után mérgező influenza következtében meghalt. A szép jövő előtt álló fiatal leány váratlanul rosszul lett, állapotja rohamosan rosszabbodott, napokon át eszméletlenül fektült és úgy az orvosi tudomány, mint a legmodernebb ápolás képtelen volt a fiatal életet megmenteni. A mély gyászba döntött orvos és családja iránt a legösszintűbb részvét nyilvánul meg. A tragikus végű urileány temetése hatalmas részvét közepette ment végbe.

(—) Orvosi hír: Dr. Kovács Ernő nőorvos hazaérkezett és ismét rendel IV. Preyer-uca 2. szám alatt, délelőtt 9—11-ig és délután 5—7-ig. Telefon 43—19.

(—) ÁTVEHETŐK A TANONCISKOLAI OKLEVELEK. Mindazok az ipari tanoncok, akik az 1937-1938. iskolai évben elvégezték a tanonciskola harmadik osztályát és az oklevél elnyerésére vizsgát tettek júniusban, vagy szeptemberben, jelentkezzenek a belvárosi új tanonctthonban az oklevél aláírása és átvételére. A jelentkezéskor hozzák magukkal — azok, akik még nem nyújtották be — a következő iratokat: születési anyakönyvi kivonat, az állampolgársági okmány másolatát, az előzetes iskolai bizonyítványokat, a tanoncszerződés másolatát és a két 5×4 cm. méretű fényképet, amelyek azonban ne legyenek gyorsfényképek.

(—) A MAGYAR NÖEGYLET TANCCAL EGYBEKÖTÖTT VIRSLIDELUTANJA é hó 23-án délután 6 órakor lesz a Gyárvárosban a Tigris ucai Katolikus Ifjúsági Egyesület helyiségében, ahol alkalma lesz a fiataloknak, hogy éjfélig hódoljan a táncnak. A Nöegylet ezúton szeretettel hív meg mindenkit.

(—) ZÖLD ZOLTAN REFORMATUS KANTOR ELFOGLALJA ÁLLASÁT. Közöltük, hogy a temesvári reformatus egyházközösség új kántori állást rendszeresített és erre pályázat, valamint nyilvános veseny útján Zöld Zoltán volt végvári kántortanítót, jelenleg nagykarolyi igazgatótanítót választotta meg. Az új kántor május tizenötödikén foglalja el hivatalát.

(—) Szőlő- és gyümölcsfapermetező, oltógumi, kertművelési eszközök, földművelési cikkek, szerszámok, kocsitengelyek, jutányosan kaphatók Scherter Ottó vaskereskedésében, Temesvár, Belyáros.

(—) **ELŐLÉPTETÉSEK.** Marta Alexandru dr. királyi helytartó a helytartóság külső szolgálatának tisztviselői közül számosat előléptetésben részesített. Gy. Krassó megyében Popa Iuliu és Popovici Váneriu másodosztályú hivatalfőnökök az első osztályba kerültek, Szörény megyében Borlovan Ion másodosztályú irodafőnök elsőosztályú irodafőnökké lépteték, Aradmegyében Pfeilmayer Gyula másodosztályú szolgálati főnök az első osztályba került, Hadean Teodor másodosztályú osztályfőnök elsőosztályú osztályfőnök lett. Sok előléptetés volt ezenkívül a főszolgabírók segédszemélyzetének karában.

(—) **Előléptetések a pénzügyi szolgálatban.** A pénzügyminisztérium a temesvári pénzügyi tisztviselők sorában Boboican Dumitru pénzügyigazgatóság ellenőri a közvetett adók pénzügyigazgatóság ellenőri főnöké nevezte ki, Manicescu Ion oravicai ellenőr-főnököt másodosztályú pénzügyigazgatónak neveztek ki. Több kisebb előléptetés is történt.

(—) **ORSZÁGŐRÖK ESKÜTÉTELE.** A kereskedelmi iskolában tegnap Temes megye különböző részeiből az országszervezet kétszázötven parancsnoka és parancsnoknöje gyűlt egybe, hogy letegye az esküt. Az eskütételén Sora Milente lelkész működött közre. Nedelcu tanár, a temesi helytartóság országór szervezeteinek vezetője mondott szép lelkesítő beszédet.

(—) **Engedélyezett moratóriumok.** A temesvári törvényszék kereskedelmi tanácsa újabban a következő moratóriumokat engedélyezte: Winternitz László négy hónapra, Silezia-cég, Ascher-fivérek hat hónapra, 1938. december havától számítva. Az 1939. évben moratóriumot kaptak Schönheim Lajos textilcég és Kain Ernő textilkereskedő hat-hat hónapra.

(—) **A BORBÉLYOK ÉS FODRÁSZOK CÉHÉT A MINISZTERIUM ELISMERTE.** Bucurestiből érkezett híradás szerint a munkaügyi minisztérium a temesi királyi helytartóság területén működő borbélyok és fodrászok céhét elismerte. Ilincea Péter, a céh elnöke és Juszt János megjelentek a minisztériumban és teljesítették a törvényes előírásokat, egyben eszközölték az alapszabályokot kívánt módosításokat, mire az elismerés megtörtént és az legközelebb megjelenik a hivatalos lapban is, a céh jogi személyiségének elismerése mellett.

(—) **Kao Alexander kézművesi festőművész** a nagy érdeklődésre való tekintettel a Lloyd-teremben látható kiállítását néhány nappal meghosszabbította.

(—) **MÉGIS FELÉPÜL A TEMESVÁRI RÁDIÓPALOTA.** Nemrég beszámoltunk róla, hogy a Temesvárott tervezett rádiópalota építését elhalasztották. Illetékes körök azonban nem akartak ebbe belenyugodni és azért a várossal újból fölveszik az erre vonatkozó tárgyalásokat. Hétfőn a rádióállomás részéről Temesvárra érkeznek Sarateanu vezérigazgató, Iodescu ügyész, Patrascu mérnök műszaki igazgató és Pastia ezredes. Még a délelőtti folyamán tárgyalnak Tieran Emil dr. főpolgármesterrel és valószínű, hogy sikerül megállapodásra jutniuk. Ebben az esetben még ebben az évben mégis felépül a rádiópalota.

(—) **RÉGI RENDŐR HALÁLA.** A mehalai Leucuta uca 2. szám alatti lakásán hosszú szenvedés után meghalt hatvanhárom éves korában Szakál János. A háború előtt Temesvári rendőrségének volt tagja és mint detektív sok sikeres nyomozást végzett. A népszerű Szakál János a háború után nyugdíjba ment és mint raktáros helyezkedett el a polgári életben. Temetése ma délután három órakor megy végbe a mehalai temető kápolnájában.

(—) **Főfizárándoklat Mária-Radnára.** A katolikus férfiak évente szokásos zárandoklata Mária-Radnára idén május hetedikén, vasárnap megy végbe. A királyi helytartóság engedélyezte a zárandoklat megtartását és a különvonatot is. A zárandoklatot Pacha Agoston püspök vezeti és a rendezés Wegling János kanonok kezében van.

(—) **TARTALÉKOS TISZTEK FIGYELMÉBE.** A hadkiegészítő parancsnokság felhívja a Temesvárott lakó tartalékos tiszteket, akiknek birókában kard és revolver van, hogy ezekkel együtt május elsejéig jelentkezzenek. A hadkiegészítő parancsnokság a kardok és revolverek megtekintése után kiadja az engedélyt azok tartására.

(—) **JINGA ALLAMTITKÁR TEMESVÁRÓTT.** Jinga Victor tanár, a nemzetgazdasági miniszterterium államtitkára ma reggel Temesvárra érkezik és délben tizenkét órakor a Capitol moziban „Szabad zónák a nemzetközi kereskedelemben” címmel előadást tart.

(—) **Vidéki telefonelőfizetők panasza.** A vidéki telefonelőfizetőket április elsején kellemetlen meglepetés érte, amely fölér tarifaemléssel. A kisvárosok és községek telefonelőfizetői ugyanazt az évi összeget fizetik a telefonhasználatért, mint például Temesvárott. A temesvári előfizető kétezer előfizetővel folytathat beszélgetést, kis helyeken azonban a telefonelőfizetők száma alig húsz körül mozog. Ennek ellenében eddig abban a kedvezményben részesültek, hogy a velük egy járásban levő községekkel minden külön díjazás nélkül folytathattak telefonbeszélgetést. Április elsejével a telefontársaság ezt a kedvezményt megszüntette és a vidéki előfizetőknek a járásukban fekvő községekkel való minden telefonbeszélgetésért három percenkint külön húsz leit számít fel. Ez az intézkedés nagy elégedetlenséget váltott ki a vidéki telefonelőfizetők között.

(—) **Házasságok.** Az anyakönyvi hivatalban szombaton délben a következő mátkapárok kötötték házasságot: Németh Jenő mérnök és Peltz Rozália, Nedin Petru vasesztergályos és Pera Floarea, Clima Constantin altiszt és Cotoman Floarea, Ghesu Alexandru rendőr és Strengar Rozalia, Gavrilu Martin kereskedő és Malloth Ilona, Fizesan Ioan pénzbeszedő és Damian Persida, Franka Ferenc pinécér és Stupák Olga, Wingert József kereskedő és Schmidt Anna, Rajkovic Pál könyvkötő és Pesu Angelina.

(—) **Szolgálati főnökök konferenciája a helytartóságon.** A királyi helytartóságon tegnap délelőtt Marta Alexandru dr. helytartó elnökölte konferencia volt, amelyen résztvettek az összes szolgálati főnökök és felügyelők. Az értekezleten a folyó ügyeket beszélték meg, utána Ciupe Gheorgh dr. vezértitkár ismertette az új költségvetés keretén belül elvégzendő közzmunkákat.

(—) **RAPID-SPORTUL STUDENTESC 1:1.** Bucurestiből jelentik: Ma délután 3 órakor mérkőzött az Obor-pályán a Rapid a Sportul Studentescvel. Eredmény 1:1 (1:1). Góllövők: Auer és Ghica Popescu.

(—) **Csaló árendőröztiszt.** A gyárvárosi piacon megjelent egy férfi, aki rendőrkomiszárusnak mondogatta magát és az árusokat ellenőrizte. Kifogásolta Zamfirescu Rozalia árúját, de húsz lei ellenében elállott a feljelentéstől. A rendőrség tudomást szerzett az esetről és Taran Marcu munkanélküli személyében letartóztatta az álkomiszárust.

(—) **Féltékeny asszonyok verekedése.** Herber Ilona 34 éves munkásnő tegnap a gyárvárosi Petru Rares-teren találkozott egy asszonnyal, akinek a szemére vetette, hogy a férjével kacérkodik. Rövid szóváltás után az asszonyok összeverekedtek. A verekedés során a féltékeny Herber Ilona vésztársnőjétől, akit követ használt fegyverül, olyan súlyosan sebesült meg a homlokán, hogy a mentőknek kórházba kellett szállítani.

— **Meghalt özvegy gróf Nemes Jánosné.** A brassómezei Bodola községben csütörtökön reggel 4 órakor, életének 88. évében meghalt özvegy gróf Nemes Jánosné, született Bethlen Polixena grófnő. A megboldogult nagyszony, aki hosszú időn át Kolozsváron élt, Erdélyszerte a legnagyobb tiszteltek és szeretetnek örvendett. Közismert volt áldozatkészsége és a személyes érintkezésben szívélyes közvetlensége. Halálát gyermekein, Nemes János és András grófokon, báró Huszár Pálné, Nemes Polixena grófnőn és Nemes Sarolta grófnőn kívül kiterjedt, előkelő közönség gyászolja. Holttestét pénteken délután a bodolai családi sírboltban helyezték örök pihenőre, nagy részvét mellett.

— **Két milliós bírságot róttak ki két bucarestii harisnyakereskedőre.** A bucarestii pénzügyi hatóságok két milliós bírságot róttak ki az „Elbe” harisnyakereskedő két tulajdonosára: Lantos Zoltánra és Vecsei Erzsébetre. A hatósági vizsgálat megállapította, hogy a két kereskedő súlyos pénzügyi visszaéléseket követett el és ezért még külön büntető eljárást is indítanak ellenük.

(—) **Dr. Hirsch Sándor bőrgyógyász és urológus hazaérkezett és újra rendel.** Röntgen és rövidhullám-kezelések. I. Bulevardul Ferdinand, „Palace” ház. Telefon: 24—26.

— **A cionisták nem fogadják el a Palesztina ügyében hozott határozatokat.** Jeruzsálemből jelentik: Weitzmann cionista vezér Kairóból visszatért Jeruzsálembé és a külföldi sajtó munkatársai előtt kijelentette, hogy a palesztinai zsidóság semmi esetre sem fogadja el a Palesztina jövőjéről hozott határozatokat.

(—) **Hétfőn megszűnik a bíróságok hűsvégi szünete** és az összes tanácsok, úgy a polgári, mint a büntetőtanácsok, újra megkezdik működésüket.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJJELEI SZOLGÁLATA:

Vasárnap, április 16-án a szolgálati beosztás a következő:

Az I. kerületben a 10 Mai uccában levő Blumberg gyógyszerár.

A II. kerületben a Badea Carian téren levő Maszalis gyógyszerár és a Stefan cel Mare uccában levő Zeiner gyógyszerár.

A III. kerületben az Axente Sever téren levő Roxin gyógyszerár.

Az IV. kerületben a Bratianu uccában levő Diana gyógyszerár.

Az V. kerületben a Corvin gyógyszerár és Ujkisodán Panajoth Ernő gyógyszerára állandó éjszakai szolgálatot tart.

Hétfőn, április 17-én a szolgálati beosztás a következő:

Az I. kerületben az Unirii téren levő Weisz gyógyszerár.

A II. kerületben a Stefan cel Mare uccában levő Jahner R. gyógyszerár.

A III. kerületben a Carol uton levő Mária gyógyszerár.

A IV. kerületben a Preyer uccában levő Ungvári gyógyszerár.

Az V. kerületben a Corvin gyógyszerár és Ujkisodán Panajoth Ernő gyógyszerára állandó éjszakai szolgálatot tart.

Azt szeretném én látni, hogy ne lássanak minket!

Jeanette MACDONALD
Nelson EDDY
színes filmoperettje: **ZERELMÉSEK (SWEETHEARTS)**

Rendezte: **FRANK MORGAN**
MISCHA AUER
FLORENCE RICE
HERMAN BING

NY. S. VAN DYKE

SCALA
mai slágerfilmje
Jegyelővétel egész nap!

Mozi

MŰSOR:
VASÁRNAP ÉS HÉTFŐ

APOLLÓ: Dr. Clitterhause kettős élete (angol film).
ATLANTIC: Botrány a versenypályán (német film).
CAPITOL: Jégpokol (angol film).
RIVOLI: Modern házasság (francia film).
SCALA: Dalol a tavasz (angol film).

ASSZONYOKNAK

Az új divat

Csillám estélyi ruha - Asztráld virág - Kenyér színű kalap

A tavaszi bemutatókon kialakult már nagyjából az új nyári estélyi divat is. Formában hasonló az elmúlt tél divatjához, inkább az anyagok terén mutat változást. A kelmék között első helyen áll a krepdösín imprimé és az angol csipke. Ez utóbbi csipke kelme sűrű madeira himzéshez hasonlít. Robert Piquet estélyi ruháit fekete faille derékkal teszi érdekessé. A fekete szín vékonyítja a derekat és még szélesebbnek tünteti fel a szoknyát. Ez ma a modern divatvonal. Ugyancsak Piquet bemutatóján szerepelt egy hosszú, rózsaszínű estélyi ruha, gyöngyházzal csillámmal hímelve. Chanel lengye, fekete muszlin toalettjei, valamint fehér organdi alapra borított fekete tüll ruháján könnyed és fiatalos. Patou idén a moaré selymet népszerűsíti. Ez az anyag jól megfelel a divat irányának. Két új divatszint is tervezett, egy lilát, amelyet violettillának nevez és egy zöldet, amelynek „asztráld” a költői neve. Ebből a két szinből készit virvirozott virágokat egy fehér ruhára. A nyári estélyi ruhákat, nyilván terjedelmükre való tekintettel kinolinak nevezik a divatházak. Itt kell még megemlíteni, hogy egy párisi estélyen a háziasszony egyszerű

fekete estélyi ruhában, kicsiny rózsaszínű szatin köténykével fogadta vendégeit.

A kis bolerók sikere általános. Jól hatnak, akár külön viselik a derék felett, vagy a ruhára rádolgozva. Tavasziasak és csinosak a sötétkékek gyapju ruhák, sok fehér díszel, fehér linon közelével, galérral.

A fehér szalma mellett azonban mindinkább tért hódít a nyers szalma és egyéb, mélyebb árnyalatú szín, így a pirított kenyérszín és a „kenyérhéj” szín. Feltűnés; keltett egy kalapmodell: a hölgy jobb szemre sarkán kicsiny barna madárfészek, benne tarka virágok. Azok a nők azonban, akik még nem tudtak határozni, milyen kalapot vegyenek, egyszerűen durva szövésű háló; tesznek a fejükre.

Egészen eredeti kesztyűket készített Mainbocher. Rövid, taff kesztyűket, amelyek a kabátbélés anyagával egyeznek.

A divat nagy probléma elé állítja az asszonyokat. Divatosnak kell lenni, de egyszerűnek, elegánsnak és eredetinek. Szeretnék, ha nem lennének feltűnők, de azért észre vennének. Inkább az eleganciánkat, mint az eredetiségünket, nemde?

Divat-e a szerelem?

A sláger azt mondja, hogy igen, igaz: mingyárt megjegyzi: „régi divat”. Nem tudom, az angol keringő szövegének szerzője nem indít-e ellen sajtópert, de most szerényen vitatkozni szeretnék vele. A sláger nem az „aktualitás” idején, felkapottsága kezdetén boncolgatom, hanem akkor, amikor még eleven ugyan, de sokak lelkében már úgy rémlik vissza, mint egy szép emlék.

Mindenekelőtt: nem tetszik nekem az, hogy a szerző — nevé pillanatnyilag nem is tudom — a szerelem mint divatot fogja fel. A szerelem: adottság, bizonyosság, vérmérsékleti jelenség, tehát nem Schiaparelli, vagy valamelyik más divatdiktátor gyártja; nem huncut és élelmes tervezők álmodják meg, mint ama híres ruhakölteményeket, kalapszettek. Mert ha emberek alkotgatnak, selyem és bársony latolgatása, egybehasonlítása útján, bizonyosan több virágot „aplikálnának” a szerelem estélyi ruhákra, báli belépőkre, hogy megmaradjunk a divat szakkifejezései mellett. Akkor, akkor... Hej, akkor a szerelem csupa habkönnyű muszlin lenne, csiklandó kékrókra és gusztyusos nerc, omló selyempilké és ingerletes lavabl... Nem zizegő fahános, kérges marokén, vagy dörzsölő angoraszövet.

Szóval: a szerelem nem divat. Hogy „évről évre ugyanaz”: ez igazság, szerelmi alaptétel, afféle egyszerűség. Mert egészen bizonyos, hogy Éva szereleme is ugyanolyan volt, mint Kleopátráé s egy XVI. századbéli spanyol várkisasszony szerelmi ábrándjai semmiben sem különböztek a múlt századbéli, magyar földesurak fehérbőrű leánykájának álmaiktól. Csak az egyiknek Adámja volt, a másik Antoniust boldogította, a spanyol donna valamit Establos Galda da Vartados nevű főúrért epedett, a magyar földbirtokos leánya pedig déleleg huszárfőhadnagy, vagy ifjú báró képét rejtegette szívében.

A női lélek sehogyan sem tudna belenyugodni abba, hogy a szerelem egyszerűen csak divat legyen, mint ahogyan divat volt a krinolinoknya vagy ahogyan divat most a taff, elsőszoknya. Válljuk meg őszintén: a férfiak számára is többet jelent a szerelem, mint pusztá divatot, törökös miniatúrák nyakkendőt vagy padogaparkányszerűen kitömött vállakat. Ahogyan nem képzelhető el, hogy valamely nő például csak egy ezüsttrókéért éljen vagy valamely férfi egy remek lengyelbundáért, hihetetlen lenne, hogy a nőt le tudná kötni a szerelem, ha az nem lenne semmivel sem több, mint valami divaticsk, holmi selyemtüllből készült báli ruha nagy virág díszítéssel, avagy remekbeszabott golfnadrag, óriási skót kockákkal, esetleg apró ölebecske (ölebecske mint divaticsk).

Allapítsuk meg, hogy a szerelem nem divat, ezzel szemben: „évről évre ugyanaz”. Más kérdés azonban az, vajjon érvényesülhet-e a „divat”, meg tudtuk-e fizetni, lekötötte-e a figyelmüket; hölgyek, jól állt-e — nem utolsó szempont! — és: beengedték-e egyáltalán a divatickeket, nem ejteték-e le előtte a vámsorompót: „Stop, tilos áru, nem jöhet, vissza a gyároshoz!”

Ez volt a baj: nem vettünk róla tudomást; ha tavaszoként szerelmi dalra kellett volna rágyujtanunk, szívesebben mentük be a kölcsönkönyvtárba, mert a „Technokrácia jövője”, a „Gépember uralma”, a „Sportszerűség életelvi” jobban érdekelték bennünket, mint a szív igazi igénye: a szerelmi dal. Nyáron a strand, a vikend, télen a sí, a ródlí és a korecsolya elfeledtette az emberrel, hogy közvetlen közelségünkben aranyos leányka lubickol a vízben, hogy a bógait karsú asszonykával lejtjük. Jaj, férfiak, valljuk meg bűneinket: hibásak, vétkesek voltunk! A döntő fordulatot a világháború idézte elő: a háború után az emberek egyszerűen lakatot tettek szívük szájára, szemük elé kínai falakat húztak, fülükbe pedig „ölmot öntötték”, hogy ne hallják meg a szavak hívását, a Loreley-dalokat. Valami igazuk a férfiaknak is volt: hogyan hangzott volna, ha bátor hadfiak — akik egyetlen szóval ezredeket parancsoltak a dicsőséges élethez, vagy a dicsőséges halálba — a háború után szerelmet duruzsolnak, udvarolnak? Vagy a közkatona, aki halálosat tudott sújtani az öklével, most ölélsre nyújtja a karját?

Ez igaz lett volna a férfi, de igazságtalan a nő számára. A nő ugyanaz maradt, aki régen volt, csak megviseltebb, fáradtabb lett, mert örölte az

A hadmentességi adó évi nyolcszáz lei és a mentesített adójának bizonyos százaléka

A tanulmányi szabadságot élvező főiskolások ezenfelül évi 2000, a külföldön tanuló 8000 leit fizetnek. A hadmentes százalékos illetéke katonai kötelezettségének negyedik évében 50 százalékkal csökken

Bucurestiből jelentik: A pénzügyigazgatóságok felhívást bocsátanak ki az új hadmentességi illeték fizetésével kapcsolatban. A felhívás ismerteti az április elsején életbe lépett törvényt, amely szerint azok, akik a katonai szolgálat alól fel vannak mentve, tanulmányi halasztást kértek, vagy akik nem tettek eleget bevonulási kötelezettségüknek, évi hadmentességi díjat fizetnek 41, illetve 50 éves korukig, a tanulmányi halasztást élvezők pedig a tanulmányok évei alatt. A hadmentességi adó részben fix összegből, részben a felmentett vagyoni viszonyainak megfelelően emelkedő összegből áll. A fix összeg mindenkinél évi 800 lei. A hadmentes ezenfelül fizetni tartozik katonai kötelezettség idejének első három évében a saját és szülőjének állami adója után 10 százalékot, vagy pedig alkalmazotti adójának, tőkejáradékának vagy nyugdíjának 7 százalékát. A földműveseknél ez a járulékos összeg 5 százalék. Az első három év letelte után a felmentett hadköt-

les a fenti összegnek csak a felét fizeti. Tanulmányi halasztások esetében a felmentett diák a fenti hadmentességi adókon felül, amennyiben belföldi egyetemen tanul 2000, ha pedig külföldi egyetemen végzi tanulmányait ugy 8000 leit fizet. Ebből az összegből a pénzügyminiszter azoknak, akik külföldön ösztöndíjasok leszallítást adhat. A hadmenteseknek évente vallomást kell beadniuk, még pedig erre a célra rendelt nyomtatványon. A vallomást úgy a hadkötles, mint a szülő is aláírja. Ha a hadmentes minden év január 1-ig nem fizeti be a hadmentes ségi illetéket, úgy erről a pénzügyigazgatóság jelentést tesz a hadkiegészítő parancsnokságnak, amely büntetésképpen nem látmozza az illető katonai igazolványát és bevonja szolgálattel kedvezményét. A hadiárvák, a rokkantak és a hadiözvegyek gyermekei csak a fix összeget fizetik, a járulékos illetéket ellenben nem. A fenti rendelkezés április elsejével életbe lépett.

M'CORMICK

Kéveköttő aratógépe

KARNER EDE R. T.

Mezőgazdasági géposztály

Temesvár IV. str. I. Bratianu 41.
Telefon 43-08

aggodalom — a férfi miatt! Az udvarlás elmaradt, megszűnt a „divatja” és a nők, a maguk belenyugvó hajlamaikkal, — talán büszkeségükben — nem tiltakoztak, hanem beletörődtek. A férfiak — úgy gondolom — vérszemet kaptak s egyszerűen mellőzték a szép szavakat. A szerelmi költészet szó-és kifejezőkészlete például az utolsó huszonöt évben egyetlen adattal sem gazdagodott, mert a költők sem udvaroltak. Aki szerelmes verset írt, rossz költő hírébe jutott.

És féltremagyarázták az angol-amerikai pajfaskodás szokását is. Az európai szerelmet ez a félreértés végzetes veszélybe sodorta. Az európai — konzervatív európai — hanyattvágódott a merész amerikai stílus láttára s azt hitte, hogy az amerikai ember nem is szerelmes. Leutánozta — rosszul — az amerikai és az utánzó neveléséges strébergében még túl is akart tenni a mesteren. Hát tultett...

A szerelem dekadens korszaka után azonban kezd felébredni az ember keserves önámításából. Már megindult az új szerelmi élet. A szerelmeslelél már legalább olyan gyakori jelenség, mint a felmondó vagy a protekciós levél, az utóbbi adat esetleg téves közlésen alapszik. Burjánoznak a bókók is. Falun az utolsó két évben megnégyszereződött a tükrös babszívecskék kelendősége. A Szerelmi Levelező című gyakorlati könyvből állítólag „új lényegében változatlan” kiadás készül. Szóval nem kell új divatot teremteni.

Legmeghatóbb bizonyosság a szerelem reneszánsza mellett a következő történet: Elegáns férfi szóke leánnyal ékszerkirakat előtt áll. A leány möhő érdeklődéssel vizsgálta a csillogást, a keleties ragyogású briliánsokat. A férfi érdektelenül áll. Egyszer csak megszólalt Annus: — így hívták a leányt — „Magát nem érdekli a briliáns? Nézzte, 200 ezer leies gyűrű.” A férfi a viláág legtermészetesebb hangján: „Annus, maga mellett nem lehet észrevenni a briliáns hunyorgó fényét, holmi bagatell gyűrűket „menjünk.” Továbbmentek. A férfi Annust nézte. Ugy látiam, a szemét.

Ez a bók már élénken bizonyítja, hogy a szerelem — ha divatickeknek fogjuk fel — hamarosan divatos lesz.

Képviselő — aki a testi fenytéket kívánja

A kilencágú macska kérdése az angol parlamentben

Londonból jelentik: Érdekes felszólalásra került a sor abban a vitában, amelyet a képviselőház gazdasági bizottsága folytatott a „Kilencágú macska” eltörléséről. Az egyik nőképviseelő, Mrs. M. C. Tate a leghatározottabban a kilencágú macska, a régi testi fenyték fenntartása mellett foglalt állást.

— Nem bánom, ha azt mondják, hogy brutális, vérszomjas és reakcionárius vagyok, — mondotta a képviselő, — de mégis ellenem ennek a büntetésnek az eltörlését. Sajnálatos tény ugyanis, hogy vannak olyan bűntettek, amelyek nem tarthatnak számai; haladottabb szellemű elbírálásra. Ezek ellen elrettentés végett minden rendelkezésére álló eszközrel fel kell lépni. Ilyen bűntett az is, amelyre a kilencágú macskával való megfenytést szokták kiszabni:

az erőszak és a védtelen asszonyok és gyermekek megtámadása.

— Joggal feltelezhető, — folytatta a képviselő, — hogy sok esetben a kilencágú macskától való félelem tartott vissza újabb ilyen büntetményekről olyanoktól, akiket már emiatt megbüntettek. Ha a kormány az ellenkezőjét állítja, ezt bizonyítani kellene. Hogy mégis vannak visszaeső bűnösök, akik a testi fenyték után is elkövetnek ilyen bűncselekményi, az nem a kilencágú macskával való megfenytés hatástalanságát bizonyítja, hanem azt, hogy

ezek a bűnösök sokkal elvetemültebbek.

semmint, hogy ilyen eszközökkel hatni lehetne rájuk. Az egész ország az említett büntetményekre kiszabaduló testi fenyték mellett nyilatkozik meg.

Egy másik képviselő, Mrs. A. Hardie ezzel szemben azt hangoztatta, hogy az igazságügyi hatóságok lealacsonyították magukat a testi fenyték alkalmazásával. A bűnözőnek joggal lehet az az érte, hogy az igazságszolgáltatás éppolyan brutális, mint ő maga.

Az igazságügyi bizottság elnöke, Sir Terence O'Connor azzal zárta le a vitát, hogy a testi fenyték igen régi keletű, 1849-ben iktatták törvénybe. Lealacsonyító Angliára, hogy más művelt államokban nem alkalmaznak efféle büntetést.

1943-ban élünk

Alitóltag négy évet kékis a naptár

Philadelphiból írják: Frank Stokley professzor, a Franklin Institute igazgatóhelyettese, a kiváló amerikai csillagász újból felvetette a kérdést, hogy tulajdonképpen az Úr hányadik esztendejében élünk?

Ha a rómaiak naptárát vesszük alapul, a válsz az, hogy 2692-ben, mert a rómaiak tudvalevőleg Róma alapításától számították naptárukat, vagyis Kr. e. 753-ban kezdődött számukra a világ. A zsidó naptár szerint 5699-ben élünk, a mohamedán naptár pedig 1358-at mutat. Az abesszín naptár közelíti meg még legjobban a mienket, amennyiben 1988 szeptember 12-én kezdődött náluk az 1930-as esztendő. Az úgynevezett bizánci naptár 7447-et mutat.

Stokley professzor most a legelénkebben cáfolja ezt. A kiváló csillagász szerint tulajdonképpen 1943-ban élünk, ha Krisztus születésétől számítjuk naptárunkat. A kiváló csillagász Josephus Flavius zsidó történetíró egyik feljegyzésére alapítja ezt az állítást. Josephus Flavius elmondja, hogy Herodes király röviddel egy nagy holdfogyatkozás után halt meg. Ez az adat elég volt a csillagásznak arra, hogy számításokat végezzen Krisztus születési évének meghatározására.

Stokley professzor megállapította, hogy a Szentföldön az egyetlen szóbajelhető holdfogyatkozás a Krisztus előtti 4. év március 13-án volt. Mint a bibliából tudjuk, Jézus még a gyermekgyilkos király uralkodása alatt született, vagyis legalább négy esztendővel a keresztény időszámítás kiindulópontja előtt. Az is lehetséges azonban, hogy esetleg öt, vagy hat évvel előbb született meg a Megváltó és akkor naptárunknak voltaképpen 1944-et, vagy 1945-öt kellene mutatnia.

= KÖZGAZDASÁG =

Franciaországi áru szabadforgalmi devizával hozható be

A kontingentáló hivatal nem ad kvótát francia árura, mert nem a Banca Nationala útján történik a devizaátutalás

Április 8-án életbelépett a Franciaországgal kötött fizetési egyezmény, amely szerint a jövőben a Franciaországból történő importáru ellenértéke a szabadforgalmi devizából fizetendő, tehát az importáru nem ad ki kvótára importengedélyt, mivel az áru értéke nem a Banca Nationala diszponibilis készletéből fizetendő. Olyan árakra nézve, amelyek április 8-ig elvámoltattak, a deviza az autorizált banktól szerezhető be.

Ami a Franciaországba és az északafrikai

francia gyarmatokra történő exportot illeti, a buzára és petróleumra nézve fennmarad az augusztusi fizetési egyezmény határozata. Egyéb áruk ellenértéke a következőképpen használható fel: 20 százalék az autorizált bank útján értékesíthető bármely erős valutájú államban történő fizetés, míg további 20 százalék csakis francia áruért történő fizetés céljaira. 60 százalékot a Banca Nationala vesz át 38 százalékos felárral számított hivatalos árfolyamon.

Anglia kőolaj fogyasztása

A The Economist című angol közgazdasági lap rendkívül érdekes cikket közöl Anglia kőolaj behozataláról. Egy év leforgása alatt Anglia nem kevesebb, mint 3 milliárd gallon petróleumot fogyaszt. Ebben a hatalmas mennyiségben Románia csupán egy kis hányaddal jelentkezik. Az 1929. évben az Angliába irányuló petróleum szállító országok közül az Egyesült Államok 735 millió gallon, Irán 500 millió gallon, Oroszország 202 millió gallon, Venezuela és Holland-India 295 millió gallon, Mexikó 110 millió gallon benzint szállít.

Azóta az angliai kőolajszállítás terén a helyzet megváltozott. Az Egyesült Államok elvesztették vezető helyüket, Oroszország a belső fogyasztás nagyarányú emelkedése folytán csökkentette kivitelét, Venezuela és Holland-India ezzel szemben az első helyre szöktek fel. 1937-ben Anglia 3 milliárd gallon kőolajat vitt be, ebből Venezuela 1.2 milliárd gallon, az Egyesült Államok 379 millió gallon, Románia pedig nyolc év előtti 71 millió gallonjához képest annak kétszeresét, 142 millió gallon kőolajat szállított Angliába.

Az elmúlt évben Venezuela megőrizte vezető pozícióját, az amerikai behozatal 379 millió gallonról 562 millióra szökkent fel, Irán és Irak petróleum-kivitele is emelkedett, míg Oroszország tovább csökkentette az Angliába irányuló petróleum kivitelét. Mexikót az angol szállítók bojkottálták és ezért a délamerikai köztársaság az 1937. évbéli mennyiségének csupán egy harmadát adta el Angliába. Ami Romániát illeti, az ország Angliába irányuló kivitele tíz év alatt a következőképpen alakult: 1929-ben 300 ezer 55 tonna, 1930-ban 664 ezer 970 tonna, 1931-ben 973 ezer tonna, 1932-ben egy millió 138 ezer 968 tonna, 1933-ban 985 ezer 992 tonna, 1934-ben 796 ezer 409 tonna, 1935-ben 746 ezer 314 tonna, 1936-ban 846 ezer 276 tonna, 1937-ben 586 ezer 182 tonna, 1938-ban 549 ezer 227 tonna. A fenti táblázatból kiviláglik, hogy az angol importőrök nem minden esetben találták meg számításaikat és ezért kőolaj exportunk rövid időközökben igen nagy változáson ment át.

Árfolyamok

SZOMBAT, ÁPRILIS 15.

Hivatalos árfolyamok: (az első szám a vételt, a második az eladást jelenti) Holland forint 75.14—76.31, belgas 23.80—24.15, angol font 662.40—672.75, olasz lira 7.172—7.172, dollár 141.52—143.59, francia frank 3.57—3.78, svájci frank 31.74—32.22. Ezekben az árakban a devizafelár is bennefoglaltatik. Dinár 2.898—3.05, pengő 25 és 26.50—27, német márka 40.50—41.50.

(=) Újabb exportcégek. A hivatalos lap egyik legutóbbi számában folytatólag több cég neve jelent meg, amely felvételt nyert az exportcégek hivatalos lajstromába és ezzel jogot nyert a kiviteli kereskedelem folytatásához. Tizenkilenc céggel bővült az exporttal foglalkozó vállalatok sora és ezek között szerepel az új listán 1295. szám alatt a temesvári Tanara vegyipar. Azonkívül több erdélyi cég is felvételt nyert az exportlajstromba.

(=) GAZDAKÖRÖK FIGYELMÉBE. Dadányi György, az Erdélyi Gazdasági Egyesület felügyelője hazérkezett és értesíti a falusi gazdaköröket, hogy működését újból megkezdte. Lonovics-ucca 6 szám alatti irodájában ismét rendelkezésére áll a gazdakörök megbízottainak. Legközelebb több vidéki gazdakört személyesen is fölkeres.

Az árukivitel alakulása márciusban

A pénzügyminiszterium által kiadott statisztika szerint a vámhivatalokon keresztül március hónapban behozott áruk értéke 2069 millió lei volt, míg a kivitel 1972 millió lei. Kereskedelmi mérlegünk tehát 97 milliós passzívát mutat a múlt év márciusának 198 milliós deficitjével szemben. A múlt évben a behozott áru értéke 2065 milliót tett ki, 1866 millió a behozott áru értékével szemben. Ez év márciusában sorrendben a következő államokból hoztuk be legtöbb árut: Németország 926, Olaszország 186, Csehország 185, Anglia 177 millió lei. A kivitel sorrendben a következő államokba történt március hó folyamán: Németország 542, Anglia 340, Olaszország 205 millió értékben. Külkereskedelmi mérlegünk Angliával szemben 169 millió lej, Németországgal szemben 384 millió lej passzív volt.

— Állatkivitel márciusban. Március hónap folyamán az ország állatkivitele a következőképpen alakult: A constantai kikötőn át 3343 szarvasmarhát és 140.178 baromfit vittek ki Palesztinába és Görögországba. A kürtösi határállomáson keresztül Franciaországba és Németországba 1141 szarvasmarhát, 186 lovat, 5907 sertést és 25.252 baromfit szállítottak az említett két országba. Orasen határállomáson át 132 szarvasmarhát, 64 sertést és 26.958 baromfit jutott el a német piacra. Biharpuskóin át ugyan csak Németországba 1436 szarvasmarhát és 1476 sertést vittek ki.

— Iparipártolási kedvezmény. A Hivatalos Lap április 13-iki száma közli a minisztertanács határozatát, amely szerint a temesvári Novalux gyárvállalat részére az ipartörvény által biztosított kedvezményeket megadta.

— A Creditul Minier nem lesz német vállalat. Az utóbbi napokban olyan hírek terjedtek el, hogy a francia érdekeltégű Creditul Minier német érdekeltséget kap. A hír alapja az volt, hogy a petróleumvállalat brazili finomítója egy cseh nagybanktól kölcsönt vett fel és a német kezekbe jutott bank a kölcsön rendezését részvények átengedésével kívánja elintézni. A Creditul Minier igazgatósága cáfolja, hogy a vállalatba német tőke vonul.

— Premilitárisok éjjeli gyári munkája. A katonai előképzés (premilítaris) szolgálat felügyelője panaszt intézett a munkaügyi miniszterhez, amely szerint a premilitárisok vasárnap fáradtan érkeznek a kiképzésre, mivel nem higiénikus feltételek mellett dolgoznak. A munkaügyi miniszterium ennek megfelelően rendeletet adott ki, amely szerint a premilitárisok vasárnapra vagy ünnepre virradó éjjel nem dolgozhatnak. A rendeletről a miniszter az Ugir is értesítette.

— Braziliában szabad a devizakereskedés. Április 15. napjával Brazília minden devizakorlátozást megszüntetett és a külföldre történő átutalások szabadon eszközölhetők.

— Különös indokkal kérték a Serilana bucarestii üzletének bezárását. Az ifjovi törvényszék a Serilana részvénytársaság egyes hitelezői azon a címen kérték a Serilanának a Str. Lipsicanin levő üzletének bezárását, hogy az igazgatóság az egyik igazgató lemondása folytán nem teljes és az árukészlet eladásával a hitelezők érdeke veszélyeztetve van. A törvényszék a kérelmet elutasította, mert az ókirálysági perrendtartás 66. szakasza szerint nem alkalmazható az ilyen esetre és elnöki rendelet az üzlet bezárására nem bocsátható ki.

Az Erdélyi Gazdasági Egyesület közleménye

A sertés értékesítéséről

Gazdaköreink eddigi működésének súlypontja a szakismeretek fejlesztése volt. Ezt szolgálták nagyrészt a „Gazda” cikkei, téli tanfolyamok, a gazdanapok, kirándulások és kiállítás-látogatások, a könyvbeszerzések is.

Szervezkedésünknek egy másik, nem kevésbé fontos célja a termények értékesítésének fellendítése.

Ennek a feladatnak két oldala van. Az egyik: piacképesebb, azaz jobb minőségű, egységesebb és nagyobb tételekben piacra vihető termények előállítása. A másik: az eladó gazdák és a vevők közötti összeköttetés megkönnyítése.

Ezidőszent a sertéstartás a gazdálkodásnak egyik legjövődelműbb és legelterjedtebb ága. Általános gazdaérdek tehát, hogy ez az üzemág a lehető legszakosított irányítás mellett fejlődjen ki gazdasági életünk megbízható és minél kiadósabb jövedelemforrásává.

Hogy ezt a célt elérhessék, a következő kérdésekkel kell tisztába jönnünk:

1. Hol kell megmaradnunk a mangolicafajta mellett és hol indokolt, hogy a szaporább és gyorsabban fejlődő, de nagyobb igényű hús-sertésfajtákra térjünk át?

2. Hol célszerűbb a sertéseket süldő korukban eladni és hol lesz hasznosabb a nehézsúlyra hízalt sertéseket, sonkasüldőket, vagy bacon-sertéseket eladni?

3. Hogyan lehet a községek sertésállományát legrövidebb idő alatt egyöntetűvé, uradalmi falkához hasonlóvá tenni? Ez ugyanis a jó értékesítésnek egyik alapfeltétele.

4. Hogyan lehet a helyes sertésenyésztés és hízalás keresztülviteléhez nélkülözhetetlen szakismereteket a gazdák közkincsévé tenni? E nélkül ugyanis nem fog sikerülni a kisgazdáknak egyöntetű vagontételeket összeállítani, mert a szaktudás kisebb, vagy nagyobb foka szerint a sertések az egyik gazdánál előbb, a másiknál később fognak elkészülni és az ilyen vegyes anyagért a vevők nem lesznek hajlandók jó árat fizetni.

5. Egyes községekben talán meg lesz a kedv, az anyagi felkészültség és üzleti szellem ahhoz, hogy a gazdák összeállva, közös hízaladát állítsanak fel és szakszerűen felnevelj, egyöntetű süldőállományukat abban hízalják fel.

6. A sertéstartás kockázatának mérséklésére nélkülözhetetlen dolog a vész elleni oltások rendszeresítése. Ennek megoldására a közös községi (gazdaköri) oltótelepek felállítása látszik a legcélszerűbbnek.

7. A kockázat további mérséklésére a kölcsönös (elhullás és kényszerlevágás esetére alakult) állattisztosító egyletek látszanak legcélszerűbbeknek.

8. A szakszerűbb sertéstartásra való áttérés több mindenféle befektetéssel jár (ólak és fiáztatók, hízaladák építése, tenyészanyagbeszerzés, erőtakaromány vétele, stb.) Megoldandó tehát a mozgalmal pénzügyi lebonyolítása is.

9. Mielőtt gazdatársainknak nagyobbabszámú változtatásokat javasolnánk, ajánljuk, hogy a nyár folyamán megszervezendő kirándulások útján ismerjék meg mindazt, ami közeli szomszédságunkban ebben az irányban történt, hogy tanuljunk gyakorlati példákából és igyekezzünk a másutt látottakat a magunk körülményeinkhez szabva, lépést tartani a korrallal és az elől haladókkal.

10. Addig is készüljünk fel elméletileg is a tapasztaltak minél teljesebb megértésére és befogadására azzal, hogy olyan könyvet forgatunk, mint Dorner Béla „Sertésenyésztés” című és Csáky Ferenc „A sertéshízalás” című munkái. A Csáky-könyv irodánkban 240 lei önköltségi áron beszerezhető. A Dorner-könyvet is igyekezzünk megvásárolni — amennyiben többen megrendelik — nagyobb példányszámban beszerezni.

Mindezek a dolgok közgyűlésünknek is egyik tárgyát fogják képezni és reméljük, hogy gazdatársaink életrevaló indítványokkal fogják előbbre vinni a fent előadottakban foglalt kezdeményezést.

DÉLI HÍRLAP
automata telefonszáma: 23-10.

SPORTESEMÉNYEK

Akar jó távfutó lenni?

Fusson naponta két órát reggel és este éhgyomorra

Huszezer finn atléta készül az olimpiásra

Helsinkiből jelentik: Amikor ezeket a sorokat írom, Északon beköszöntött az itt elég gyakori második tél és újra vastag hólepel borítja a hatvan-ezer tő országát. A téli sport hívei természetesen nagyon örülnek, annál kevésbé Valste mester, a finn atlétikai szövetség tréner, aki 24 segédtréner asszisztenciájával több mint 20.000 atléta munkáját vezeti, hogy ebből a hatalmas tömegből jövőre összeállítsa a finn válogatott sereget.

Helsinkiben a fedett pálya-tréning a stadion tribünjei alatt épített tornacsarnokban folyik, amelyek 65 méter hosszú futópályával van. Valste vezeti itt naponta a munkát, amely elméleti és gyakorlati oktatásból áll. Az elméleti oktatás egyik legérdekesebb fejezete a berlini olimpiász filmjének vetítése.

ÚJ CSILLAGOK SZÜLETNEK A LETUNÓ BAJNOKOK HELYETT.

Az idei nyáron, mint ismeretes, „kis olimpiász” rendeznek Helsinkiben. A legnagyobb érdeklődés a hosszútávutók idei szereplését kíséri, ami természetes, hiszen ez a legnépszerűbb ága az atlétikának Finnországban... Lauri Miettinen, az egykor ismert rövidtávutó és többszörös rekordor, a következőket mondotta:

— A berlini olimpiáson a 10.000 méteres futás első három helyét, az 500 m. síkfutás és a 3000 m. akadályfutás első két helyét finnek foglalták el. A berlini hosszútávutóztok közül Iso Hollo és Höckert jövőre már valószínűleg kénytelen lesz he-

Az 1940. évi olimpiai játékok plakátja

Sportheiress mindenfelől

Európába érkezett Henry Armstrong. Armstrong, a kiváló amerikai ökölvívó Európába érkezett egyelőre üzleti ügyekkel tölti az idejét. Először arról volt szó, hogy Párisban megütközik az egyik francia ökölvívóval, de a felajánlott összeggel nem elégedett meg.

Tănăsescu nyerte a palermói teniszersejnt. A román teniszező sorozatos győzelmet aratott a Palermóban rendezett nemzetközi teniszersejnen. Eredmények: Tănăsescu—Campelle 7:5, 6:4, 6:3. Tănăsescu—Caralulis—Taroni-Vido férfi páros 8:6, 6:3, 6:3.

Májusban rendezik meg a román-magyar teniszmérkőzést. A Davis Cup keretében lebonyolítandó román-magyar teniszmérkőzéseket május 5., 6., 7-én rendezik meg Bucarestben. Romániát Schmidt és Caralulis képviselik a versenyben. Hasonlóképpen magyar játékosok is megkezdtek előkészületeiket.

lyét átengedni az előretörő ifjúságnak. Itt van már Taislo Mäki és Kanko Pekuri, akik 1936-ban még nem jutottak szóhoz, továbbá a fiatal, alig tizenkilenc esztendő Alf Lindblad, aki már tavaly világrekorddal (9 p. 09.8 mp.) vert rá háromezre méteren a berlini olimpiakonokra.

— Hatan futottak nálunk tavaly 3.52—3.54 mp. idő alatt az 1500 méteres távot és tizenheten tették meg 15 percen belül az 5000 métert, közülük kettő 14 p. 30 mp. alatt. 10.000 méteren három olyan futónk is van, akik tavaly a berlini olimpiász eredményénél jobb időt, 30 p. 15 mp.-et értek el és reméljük, hogy teljesítményüket jövőre még fokozni tudják. A hosszútávokon kívül jogosak a reményeink a gerelydobásban és súlydobásban. Gerelyben a 73.70 méterrel világrekordot tartó Yrjö Nikon és a 76.80 méterrel tavalyi Európabajnok Matti Järvinen állandóan kitűnő formában vannak, de mellettük négyen: Autonen, Vaino, Mikkola és Toivonen dobnak állandóan 70 méteren felül. Súlydobásban Bärild mellett sokat várunk a fiatal Rurik Backmanntól, aki pályafutása kezdetén tavaly már 15.61 métert dobott.

— Mi a finn hosszútávutók sikerének titka? — kérdeztem egyszer az aktív sportolástól már régen visszavonul Hennes Kolehmainen, a finn hosszútávutók atyját.

— Az önfeláldozásig szorgalmas tréning és ideálisan sportszerű életmód, valamint elsősorban talán az a körülmény, hogy a finn atléták természetükön fogva rendkívül hajlamosak a hosszútávutásra. — volt Kolehmainen válasza. — Tréningrendszerükre legjellemzőbb példa — mondotta Kolehmainen — Taislo Mäkinék, a tizezer méteres világrekordernek a tréningje. Taislo Mäki Helsinki környékén lakik egy kis faluban. Mindennap éhgyomorral két óra hosszat fut a falut környező mezőkön. Utána megreggelizik és beutazik a fővárosba, ahol egy sörgyárban van alkalmazva, mint munkás. A mi tréningrendszerünkkel kapcsolatban megemlíteném még talán, hogy nincsen különleges étkezési rendszerünk. A finn atléták azt és annyit esznek, ami jól esik és amennyit akarnak, itt csak egy szabály tartanak be pontosan, közvetlenül tréning előtt nem étkeznek és utána sem esznek azonnal.

DISZPÁHOLY A BAJNOKOKNAK

Az olimpiai szervező komité elhatározta, hogy az 1940-es olimpiásra, mint vendégeket, meghívja az eddigi finn olimpiász győzteseket, akik diszpáholyból nézik végig a versenyeket.

KOLEHMAINEN ÚJ FELFEDEZÉS

Helsinki sportköreiből beszélnek, hogy Hannes Kolehmainen új hosszútávutócsillagot fedezett fel, aki tavaly szerepelt először és a finn bajnokságokon piáznak. Tuominen Weiho a neve az új sztárnak, aki tavaly szerepelt először és a finn bajnokságokon negyedik lett a gátfutásban. Egyébként Kolehmainen sportruházában van alkalmazva és főnöke szakavatott vezetése mellett trenirozik 5000 méterre. Eddig legjobb tréningideje 14 p. 46 mp.

Andor Leon.

Megsértették a játékevezetőt. A Venus—Sportul Studentesc nemzeti bajnoki mérkőzésen Sfera, Orza és Ploesteanu több ízben sértő kifejezést használtak Mircea Crutescu határbíróval szemben. A határbíró feljelentést adott be a szövetséghez, amelyben azzal vádolja a három játékost, hogy tényleg is bántalmazták a pályán. A nemzeti bajnokság bizottsága április 18-ára mindhárom játékost beidézte.

A bécsi botrány-epilógusa. A német sportszövetség igen súlyos megtorlással élt a múlt vasárnap botrányozó Viriuesal szemben. Virius játékjogát négy hónapra felfüggesztették. A torna győztese a Ferencváros lett, mivel mindkét mérkőzését megnyerte.

Több B-osztályos egyesület kérte a vasárnap mérkőzések elhalasztását. A B-ligás egyesületek részéről beadvány érkezett a szövetséghez, amelyben a vasárnap kisorsolt mérkőzések elhalasztását kérték. A szövetség elutasította az ilyen irányú kéréseket, így a mérkőzéseket minden körülmények között le kell játszani.

Két nemzeti bajnoki mérkőzés lesz ma Temesvárott

A mai, vasárnapi sportműsor kiemelkedő eseménye a Ripensia—Victoria nemzeti bajnoki mérkőzés lesz, amely délután öt órai kezdettel az Electrica pályán kerül lebonyolításra. A kolozsvári csapat mindig nehéz ellenfél volt a Ripensia számára, amelynek minden erejére szüksége lesz a győzelem megszerzésére. A másik nemzeti bajnoki mérkőzésen a CAMT csapata a gyulafehérvári Unirea M. V. együttesével kerül szembe. A CAMT mindenképpen meg akarja szerezni a két pontot, hogy vezető helyét a B-ligában biztosítsa. Az érdekesnek ígérkező mérkőzés a Banatul pályán délelőtt tizenegy órakor kezdődik.

A kerületi bajnokság első osztályában

a műsor a következő: Vulturii—Progresul délután öt órakor a Vulturii pályán, Fratelia—Jimboliana délután félöt órakor a Fratelia pályán, Bohn—CFR délután félöt órakor Zombolyán, Electrica—Jamdarmi délelőtt fél tizenegy órakor az Electrica pályán.

A másodosztályú bajnoki program

a következő: III. kerületi FC—Patricia délután félöt órakor a Patricia pályán, Ancora—Fortuna délelőtt tizenegy órakor a Vulturii pályán, Juventus—Freidorf délután öt órakor a Juventus pályán, Dura—Cultura délután félöt órakor a Progresul pályán, Kadima—Victoria délelőtt tizenegy órakor a RGMT pályán.

dalok. 23.45: Hírek francia, német és olasz nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna. Hírek. Hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 1.10: Ének zongorakísérettel. 1.30: Hírek. 2.30: Zene. 3.30: Hírek. 5.15: A rádió diákfelőrája. 6: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 6.10: Humoros hanglemezek. 6.30: Dala József előadása. 7: Hegedű hangverseny. 7.40: Kardeván Károly dr. előadása. 8.20: Cigányzene. 8.45: „Szép magyarság”. 8.50: Séta a Stúdióban. 9.30: Zene. 10.40: Hírek. 11: Szalónötös. 11.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 12: Cigányzene. 1.05: Hírek.

Budapest II. 7.10: Német nyelvtanítás. 7.40: Cigányzene. 8.15: Felolvasás. 9: Hírek. 9.20: Hanglemezek. 10.30: Időjárásjelentés.

KEDD, APRILIS 18.

Bucuresti. 7: Reggeli hanglemezek. Ritmikus torna. Háztartási- és orvosi tanácsok. 12: Hanglemezek. 13: Időjelzés, sport, vizállásjelentés. 13.05: Déli hangverseny. 14.10: Rádióhíradó. 14.30: A déli hangverseny folytatása. 15.10: Aktualitások. 13: Időjelzés, időjárásjelentés. 18.02: Műszaki üzenetek. 18.17: Hanglemezek. 19: Tudományos krónika. 19.15: Fúvószenekari hangverseny. 19.50: Giurescu Constantin előadása. 20.05: Fútyhangverseny. 20.20: Hanglemezek. 21.15: Szimfonikus hangverseny. 22: Sport hírek. 22.15: A hangverseny folytatása. 23: Hírek. 23.15: Táncczene. 23.45: Hírek francia és angol nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna. Hírek. Hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 1.10: Hanglemezek. 1.30: Hírek. 2.20: Cigányzene. 3.30: Hírek. 5.10: Arányi Mária előadása. 6: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 6.10: Felolvasás. 6.40: Szalónzene. 7: „Szép magyarság”. 7.45: A Magyar Cserkészleányok Szövetsége előadása. 8: Cigányzene. 8.55: Országos Légvédelmi Parancsnokság közleménye. 9.10: Hangképsorozat. 10.40: Hírek. 11: Hegedű zongorakísérettel. 11.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 1.05: Hírek.

Budapest II. 8: Francia nyelvtanítás. 8.30: A földművelésügyi minisztérium felőrája. 9: Hírek. 9.20: Francia szerzők zenekari művei. 10.30: Időjárásjelentés.

Rádió

VASÁRNAP, APRILIS 16.

Bucuresti. 8.30: Reggeli hangverseny. Ritmikus torna. Háztartási tanácsok. Hanglemezek. Orvosi tanácsok. 9.55: Mise közvetítése. 12: Déli hangverseny. 13: Időjelzés, sport, vizállásjelentés. 13.05: A déli hangverseny folytatása. 13.35: Lemezek. 14: Látványosságok. 14.10: Hírek. 14.30: Énekhangverseny. 15.20: Előadás falusiak részére. 15.35: Román népdalok. 15.55: Falusiak újságja. 16.15: Zenekari hangverseny. 18: Időjelzés, időjárásjelentés. 18.02: Hanglemezek. 19: Orvosi krónika. 19.15: Táncczene. 19.58: Sport. 20: Előadás. 20.15: A Dumitrescu zenekar hangversenye. 21: A hét. 21.15: Rádiózenekar. 22: Sporteredmények. 22.15: A rádiózenekar folytatása. 22.50: Hangverseny. 23: Hírek. 23.15: Könnyű zene lemezekről.

Budapest I. 9: Szózat. Utána hanglemezek. 9.45: Unitárius istentisztelet. 11: Egyházi ének és szentbeszéd a veszprémi székesegyházból. 12: Budinszky Sándor előadása. 1: Hanglemezek. 1.30: Zene. 3: Hanglemezek. 4: A földművelésügyi minisztérium rádióelőadás sorozata. 4.40: Énekkar. 5.30: Pataki Mária dr. előadása. 6: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 6.10: Ének zongorakísé-

rettel. 6.40: Labdarugómérkőzés közvetítés. 7.35: Cigányzene. 8.30: Elbeszélés. 8.55: Sporteredmények. 9.05: Tánccmezek. 9.30: Lányi Margit előadestje. 10.10: Liszt-művek. 10.40: Hírek. 11: Szalónzene. 11.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 12.30: Tánccmezek. 1.05: Hírek.

Budapest II. 12.15: Istentisztelet. 4.05: Hanglemezek. 5.50: Hangverseny. 6: Oratórium. 7.50: Kozsca Sándor dr. előadása. 8.15: Rendőrzenekar. 9: Hírek. 9.40: Tánccmezek.

HETFO, APRILIS 17.

Bucuresti. 7: Reggeli hanglemezek, ritmikus torna, háztartási és orvosi tanácsok. 12: Hanglemezek. 13: Időjelzés, sport, vizállásjelentés. 13.05: Déli hangverseny. 14.10: Rádióhíradó. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.10: Újdonságok. 18: Időjelzés, időjárásjelentés. 18.02: Hangverseny. 19: Irodalmi krónika. 19.15: Hangverseny. 20.05: Előadás. 20.20: Reklámhangverseny. 21: A rádiózenekar hangversenye. 22: Hírek. 22.15: Hanglemezek. 23: Hírek. 23.15: Román táncok és nép-

GYILKOSSÁG A MOZIBAN

68

A Déli Hírlap eredeti regénye
Írta: Félegyházi András

Utánnomlás

Az is megtörtént, hogy a táncosnők kérdéseire elfelejtett válaszolni abból az egyszerű okból, mert azok szavai hangtalan levegőként szállottak el a füle mellett. Olykor pedig, amikor senkisémet beszélt az asztalánál, Auboin az egyik, vagy a másik táncosnőhöz fordult:

— Szóltál valamit, drágám?

Az éjszaka valahogyan mégis csak elmúlt.

Tárcája alaposan megkönnyebbült a pénztől, de a szíve a bánattól és keserűségtől mégsem lett könnyebb.

Emlygett a gyomra és a lelke.

Fáradt volt, azért arra gondolt, hogy szállodájába megy és lefekszik. Ezt a tervet azonban csakhamar elvetette, mert semmi álmoságot nem érzett és semmi kedve nem volt ahhoz, hogy álmatlanul vergődjék az ágyon.

Kiballagott a kikkőbe. Voltaképpen maga sem tudta, hogy mi hajtotta oda.

Járt a kikkő mölőján és nézte a horgonyra vetett hajókat. És olvasta a neveiket, amelyeket oldalukra festve viseltek.

Nagyon lekötötte figyelmét egy szép, új hatalmas gőzös, amelynek így szólt a neve:

— Casablanca.

A mólóra kicsapott hajóhídon keresztül számos matróz jött le a fedélzetről, mások pedig a szárazföldről a Casablancára lóttak.

— Hová indul a hajó? — kérdezte az egyik matróz.

— Algirba, — volt a felelet.

— Mikor?

— Ma este.

A matróz felrohant a hajóra és a beszélgetésnek vége szakadt.

Gérard Auboin azonban nem is akart többet tudni.

Megfordult és bérautón sietett be a városba. A szállodában nem fektült le, hanem kérte a számláját, majd lehozatta a szobából a poggyaszát.

— Ami holmit már kiraktam, — mondta a szállodai szolgának, — azt tegye vissza a bőröndbe, zárja el és a kulccsal együtt hozza le.

Féltóra mulva már elutazott Le Havreből Houlgateba.

A robogó vonaton nagyon meleg volt és azért levetette felső kabátját. Csak akkor vette észre, hogy frakkban van. Olyan gyorsan hagyta el a nagy kikötővárost, hogy elfelejtett átöltözni.

Vállat vont:

— Ha valaki öltözékemre néz és nyomban megpillantja az éjszakai mulatozástól ráncos, peyhiűdt arcomat és karikás szemeimet, azt hiszi, hogy lakodalomból jövök.

Nevetett és leült a füle sarkába.

Nemsokára elfogta az álom és majdnem az egész három órai utazást átáludta. Csak Houlgateban ébredt föl, amikor a kalauz, akit erre a jegyvizsgálatok megkért, fölrazta.

Houlgatei penziójában első dolga volt, hogy alaposan megmosakodjék, megberetválkozzék. Aztán becsomagolta minden holmiját. A portás nagyon csodálkozott, amikor bejelentette neki elutazását.

— Hogyan, monsieur? Elutazik? Hiszen úgy tervezte, hogy körülbelül nyolc hétig marad nálunk.

— Hja, barátom, az itteni időjárás ataposan arra kényszerített, hogy megváloztassam föl-fogásomat. Hiszen itt folyton esik.

— C'est la Normandie, — próbálta a portás a dolog magyarázatát adni.

Gérard Auboin nemsokára újból a vonaton volt, de ezúttal ott volt a vasuti kocsi hálojában minden csomagja. A vonat száguldott vele Le Havre irányában.

Megérkezett Le Havreba és amikor a pályaudvar előtt taxiba szállott és fölrazta a bőröndjét, a sofförnek kiadta a parancsot:

— A kikkőbe! A mólóra! A Casablanca hajóhoz.

Nemsokára fölvitette cök-mőkját a Casablanca fedélzetére és a kapitányt kereste.

— Kapitány, — mondotta, — miután bemutatózott, — vigyen engem is Algirba!

— Nagyon szivesem, — válaszolt a hajós mosolyogva, — ha megváltotta a jegyét és rendben vannak a papirjai.

— A papirjaim rendben vannak és azokat mindig magammal hordom. Jegyet azonban még nem váltottam. Kérek egyet. Mennyibe kerül?

— És ezzel elővette a pénztárcáját.

— Ohó, — szólt a kapitány és a kezével elhárított mozdulatot tett, — a jegyet nem itt kell váltani, hanem a városban, az utazási irodában.

Gérard elszörnyedt:

— Borzasztó! Most menjek vissza a városba a jegy miatt? Pedig az volt a tervem, hogy azonnal bevonulok a kajütömbe és nagyot alszom. Tudnia kell, kapitány, hogy egész éjszaka lumpoltam, reggel pedig elutaztam Houlgateba és onnan vissza Le Havreba.

— No, nem kell személyesen a városba mennie, — kedélyeskedett a kapitány, — ideadja a papirjait és a pénzt. A jegyet majd elhozza az egyik matróz. Ön pedig akár a következő percben lefakudhat már a fülkébe, amelyet kiutaltok.

Auboin elkészdedte utlevélét és egyéb igazolványát és miután megtudta a jegy árát, pénzt is adott rá, sőt a matróz borrhavójáról sem feledkezett meg.

A Casablanca gőzös már messze kint járt a tengeren, amikor Auboin fölébredt. Kitekintett a ke- rek hajóablakon és látta, hogy a tenger teljesen sima és a nap sugarai csillog rajta. Ebből tudta meg, hogy egész délután és éjszaka mélyen aludt.

Ha nem is vidáman, de teljesen megnyugodva érkezett meg Algirba. Állandóan ragyogó idő volt. Az alkotási kedv is lázasan erőt vett rajta. Nekive- tette magát a munkának és egyik képét a másik után festette meg.

A nagy munkálkodásban szinte észrevétlenül tüntek a napok és a hetek.

Eleinte sűrűn és fájdalommal gondolt Yvonnara, de legyőzte magában ezt a gondolatot.

— Már annyi képm van, — morfondirozott egy augusztusi reggelen, — hogy külön algiri kiállítást rendezhetek belőlük.

Úgy döntött, hogy a kiállítás gondolatát hamarosan megvalósítja és azért már néhány nap mulva indult vissza Franciaországba.

Az elmúlt hónapok alatt semmiféle összeköttetést nem tartott fenn sem Lyonnal, sem Párisal. Senki- nek nem írt és senkitől nem kapott levelet. Nem is tudta senki a címét.

(Folytatása következik.)

A lakók kötelező nyilvántartása

Amit minden háztulajdonosnak és lakónak tudnia kell. — A nyilvántartásokat május 23-ig be kell nyújtani

Megirtuk, hogy a lakók bejelentésére vonatkozó új törvény alapján minden háztulajdonos köteles április 23-tól ingatlannyilvántartási könyvet kitölteni. Ezek a könyvcsek megérkeztek Temesvárra és a trafikokban kaphatók. Az ingatlannyilvántartási könyvcsek ára darabonként három lei. A törvény értelmében a fővárosban házankint három könyvcskét kell kitölteni, míg az ország más városában és községeiben két könyvcskét. Temesvár városában azonban teljesen a főváros mintájára van megszervezve a lakóbejelentés és ezért

ajánlatos Temesvárott is három példányban a könyvcskét kitölteni.

Ezekből egy a háztulajdonos birtokában marad, egy az illetékes rendőrközigazgatásra kerül, egy pedig a népesedési hivatalnak jut. A kitöltött könyvcskéket április 23-tól kezdve

harminc napon belül kell a kerületi rendőrségen bemutatni.

A községekben a két példányban kiállított könyvcsek közül az egyik a csendőrségen marad, míg a másikat a háztulajdonos köteles megőrizni. A temesvári rendőrközigazgatásra már most figyelmezteti a háztulajdonosokat, hogy a benyújtásra vonatkozó határidőt tartsák be és az ingatlannyilvántartási könyvcskét olvashatóan töltsék ki, mert különben büntetésnek teszik ki magukat. Amennyiben egyik-másik háztulajdonosnak a könyvcse kitöltésére vonatkozólag

felvilágosításokra volna szüksége, forduljon a kerületi rendőrségekhez.

amelyek a törvény végrehajtási utasítását teljes részletességben ismerik és megadják a szükséges felvilágosításokat.

Az ingatlannyilvántartási könyvcskét a háztulajdonosnak, vagy házgonddnoknak, több tulajdonos esetében pedig a megbízójuknak kell kitölteni. Minden könyvhöz

négyféle nyilvántartási melléklet csatolandó.

AZ ELSŐ SZÁMÚ MELLÉKLET

az egész ingatlanra vonatkozik, függetlenül annak rendeltetésétől és azt a tulajdonosnak, vagy hivatalos megbízottjának kell kitölteni. Az adatok valódiságáért mindig az felel, aki azokat a különböző rovatokba beírta. Az első számú íven fel kell tüntetni a bérlok nevét, bérloki minőségének megjelölését, a tulajdonjogot bizonyító okmány, vagy a bérleti szerződés számát.

A MÁSODIK SZÁMÚ ÍVEN

fel kell tüntetni a lakások helyiségeinek számát. Minden lakáshoz külön ívet kell kitölteni. A második számú ívet a bérloki töltsi ki és a lakásban lakó összes személyek adatait fel kell tüntetni. Nem jelentenek kivételt a cselédek sem, akiknek szintén szerepelni kell az íven. Ezt az ívet a főbérlokn kívül a háztulajdonos is aláírja. Üzlethelyiségeknél a kereskedő, az alkalmazottak és a szolgazemélyzet nevét és ezek lakását is fel kell tüntetni.

A HARMAS SZÁMÚ ÍVET

csak akkor töltik ki, ha a házban változás történik és az első, valamint második számú nyom-

tatványmelléklet adataiban valamilyen módosítás történik. Ilyen esetben a harmas számú ívet három példányban kell kitölteni.

A NÉGYES SZÁMÚ ÍV

az időleges változások bejelentésére szolgál, vagyis ha idegen személyeket tizenkét óránál hosszabb időre vendégül látnak a lakásban. Ennek a bejelentésnek a következő reggelen kell megtörténnie az illetékes rendőrhatalóságnál. A négyes számú ívet úgy a vendéglátónak, mint a vendégnek alá kell írnia. Ezt az ívet minden esetben két példányban kell a kerületi rendőrségnél benyújtani.

Az ingatlannyilvántartási könyvcse kitöltésével kapcsolatban többalakos házak tulajdonosai kötelesek

valamennyi lakást külön-külön és folytatólagosan sorszámozni.

A sorszámozásnak a földszinten kell kezdődnie és úgy kell megtörténni, hogy a lakás számát feltüntető tábla (Apartamentul No. . .) a lakás bejárata felett, jól látható helyen nyerjen elhelyezést.

Házgonddnokok és házmesterek csak akkor alkalmazhatók, ha a foglalkozás gyakorlatához szükséges különleges munkavállalási könyvvel rendelkeznek.

Ezeket a könyveket az illetékes rendőrhatalóságok vezetősége állítja ki.

A háztulajdonosok kötelesek az ingatlan bejáratánál kifüggeszteni a bérloki névsorát, úgy, ahogyan az az 1. számú ingatlannyilvántartási melléklet-íven szerepel.

A házmesteri szobában kifüggesztendő az ingatlan szolgálatát ellátó személyzet tagjainak névsora,

az egyes személyek beosztásának megjelölésével.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az este 6 óráig feladott hirdetések másnap reggel megjelennek

Az 1938. júl. 18-án megjelent 69094. sz. miniszteri rendelet, alapján apróhirdetési áraink a következők: állástkeresés, elveszett tárgyak, eltűnt személyek, fürdő- és gyógyhely hirdetések szavankint egy leu. Levelezés nem közölhető. Házasság szavankint öt lei, minden más rovatban szavankint kettő lei. Legkisebb apróhirdetés tíz szó. Az apróhirdetések díja előre fizetendő. — Apróhirdetéseket felvesz I. kerület: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata I. C. Brătianu 3. II. kerület: Tamás-trafik, Piata Badea Cărtan 8. — Kardos-trafik, Piata Traian (szerb templom mellett) — Grósz-trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerület: Helfenbein-trafik, Piata Lahovari IV. kerület: March-trafik, Piata Küttl. — Nogrády-trafik, (Ti voli mellett). Olariu-trafik, Piata Dragalina 6. Telefon 45-06. — Vittek-trafik, Bul. Carol 54. — Galgóczy-trafik, Strada Brătianu 15/a. Telefon: 45-13.

Alkalmazás

Jól főző mindenek nagyon jó bizonyítványokkal, jó fizetéssel azonnalra felvétetik. II. Petre Tegle 1. földszint jobbra. 998

Két éves gyermek mellé megbízható asszony kerestetik, aki németül, vagy románul beszél. IV. Str. Ion Văsiu 16. Königinézál 6 óra után. 829

Gyermektelen házmestert párt magánháza azonnalra keresek. A lakáson kívül az asszony, mint mindenek, jó fizetést és ellátást kap. III. Piata Bisericii 8. Csengő jobbra a kapu mellett. 882

Kifutót keresek azonnalra. Held. I. Str. Paulescu 1. (Palace épület). 881

Mindenek bejárónót egész napra azonnali belépésre keresek. Jelentkezni délelőtt 10-12 óra között. I., Bulev. Reg. Ferdinand 1/b. I. em., ajtó 1. 886

Állást keres

Házmester hosszú bizonyítvánnyal állást keres, villany és vízvezetékészre léshoz ért, május 1-re IV. Spl. Tudor Vladimirescu 15. házmester. 885

Háztartásának vezetője lennék, intelligens úrnak. Jelige „35 szöke”. 874

Oktatás

Tenisztréning, kezdők és haladók részére legjutányosabban vállalt Duschenek tenisztréning. Felvilágosítást nyújt Kecskeméti cég Bulev. I. G. Duca 2. Telefon: 27-66. 392

Kivándorlók figyelmébe! Egész világon biztos megélhetést biztosít magának, aki nálam megtanulja a mélyfúrati artézi kúvírást, továbbá talajvizsgálatok és mérőmű-fúrásra vonatkozó műszaki feltételeket. Május 1-től 8 heti kurzust nyitok, ezen szakma elsajátítására és kipróbására. Jelentkezni lehet naponta 8-12 óráig és délután 4-7-ig. Ferenczy Károly artézi és mélykúvírási mesternél. III. Str. Memorandului 23. (volt Király uca). 880

Lakás

Bútorozott szoba folyó vízzel és fürdőszoba használattal a III. kerületi villanegyedben május 1-től kiadó. Cím a kiadóban. 978

Modern 3 szobás lakás, hallal, teraszszal, logiával, központi fűtéssel, a „Charitas” épületében Timisoara I., Bulev. Regina Maria 16. szám alatt május 1-től, vagy esetleg augusztus 1-től kiadó. 877

Kétszobás modern lakás IV. Duca uca 23 szám alatt május elsejére bérbeadó. Felvilágosítás: Telefon: 28-49, vagy 11-53. 870

Halló! Halló!

BOROK

A bakovai—zilasi hegyi borok úgy ízben, mint minőségben kitűnőek. Érdeklődni:

Informator Bacova

Kiadó a II. kerületben közel a 2-es villamoshoz kétszobás modern családi ház. Felvilágosítás IV. Str. Preyer 34. alatt. 883

Adás-vétel

Vasartókat és kerámit lapokat olcsón szállít. Desider Friedrich, IV. Strada Vespasian 11. Telefon: 44-24. 857

Elektro-motorokat 1-10 lóerőig. Irodának kasszát, írógépet, szekrényt, asztalokat keresek. Telefon: 44-24. 884

Jégszekrények (háztartási) modern elrendű kivitelben olcsón eladó. Heckmann bádogos III. Piata Plevne 1. 878

A takarékos háztasszony megbízható helyen vásárol. Nagytakarításhoz és a háztartásban szükségelt cikkeit Krayer IV., kerületi nagypiaci üzletében (Piata Dragalina 7. sz.) is beszerezheti. Tisztító és takarító szerek, parkettpaszta, rovar- és kártékony átlapuzító szerek, kefék nagy választéka. Főüzlet: Krayer-Drogéria Belváros, Piata Brătianu. Telefon: 38-71. 395

Kombinált puhafa szoba és konyhabútor sürősen igen olcsón eladó. I. Str. Adv 2. Palace ház I. em. 2. 879

Hirdessen
a Déli Hírlap-ban

„Corvin” Cooperativă Generală de Credit din Timișoara.

Invitare

„Corvin” Cooperativă Generală de Credit din Timișoara va ține la 7 Maiu 1939 la orele 9 in localul cooperativei din Timișoara, I., Str. Loviniei No 2.

Adunarea Generala Ordinara

la care se invită membrii aciașiți in sensul Art. referitor al statutorilor in acia cã in caz, dacã la aceastã membrii nu se vor prezenta in numãr suficient pentru votare, la 14. Maiu 1939 se va ține tot acolo o douã adunare generalã ordinara, care va decide asupra obiectelor puse la ordinea de zi, fãrã considerarea la numerul prezentilor.

Ordinea de zi:

1. Raportul despre rezultatul gestiunii anului 1938 și darea descărcării.
2. Stabilirea bilanțului pe anul 1938.
3. Dispozițiunile asupra beneficiului net.
4. Alegerea alor 3 membrii în direcțiune.
5. Alegerea 6 membrii în comisia de cenzori.
6. Aprobarea bugetului pe anul 1939.
7. Stabilirea condițiilor de acordare a împrumutului.
8. Fixarea sumei maxime până la care cooperativă se poate angaja.
9. Eventuale propuneri.

Timișoara, la 15 Aprilie 1939.

Consiliul de Administrație